

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14 Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

ÉN IS KÖVETTEM A KEZDEMÉNYEZŐK PÉLDÁJÁT

Irla Szabó Ferenc
országgyűlési képviselő,
a mezővári „Szabadság” termelőcsoport tagja

Alkotmányunk ünnepén benem is megérlelődött a döntés: Belépek a termelőcsoportba.

Meleg, jó érzés töltötte be szívemet, amikor a községünkben működő „Szabadság” termelőcsoport ünnepi taggyűlésén felszólaltam, hogy felvételemet kérjem tagjai sorába. Arra gondoltam, az országban most ezer és ezer kis- és középparaszt áll fel ezekben a percekben, órákban a termelőcsoportok alkotmány-ünnepi taggyűlésein és bejelentési csatlakozásait a szövetkezeti gazdálkodáshoz. Es arra is gondoltam, napról-napra emelkedik majd azoknak a dolgozó kis- és középparasztoknak a száma, akik követik példánkat, mint ahogy már mi is követtük tulajdonképpen a bátor kezdeményezők példáját.

A termelőcsoport megalakulásának kezdetétől fogva érdeklődéseim kísértém munkájukat. Tulajdonképpen magam is szerettem volna belépni csoportukba már ősszel, úgy gondoltam, hogy tizenkét hold szántómmal nekem is közöttük volna a helyem. De azt szerettem volna, ha velem együtt több középparaszt is belépett volna a termelőcsoportba. Meg is kíséreltem, hogy meggyőzzék néhányat, de akkor még meglehetősen idegenkedtek. Valami furcsa előítélet volt bennük a szövetkezeti gazdálkodással szemben, nem bíztak az eredményes munkában. Magam is tévoványt kezdtem, pedig benszömböt éreztem, hogy ez a helyes út, amire ráleptek a termelőcsoport tagjai. Egyelőre én nem léptem be a termelőcsoportba, de tudtam, hogy belépésem csak elhalasztottam, mert meggyőződésemem végülis nem nyomhatom el. Németh Bertalannak, a termelőcsoport elnökének édesapja, az öreg Németh Lajos, meg az édesanyja is, sokáig rossz szemmel nézték, hogy fiuk részvesz a termelőcsoport munkájában. Az öreg Németh bácsi, aki ma hetvenkilenc éves, a földesitársaság életében földnevelői cseléd volt. 1945-ben három hold juttatott földet kapott és azon, végre a maga földjén, gazdálkodni kezdett. Élete alkonyán teljesült a kívánsága: végre néhány hold saját földjén gazdálkodhat! Az öreg és a felesége hallani sem akart a termelőcsoportról. Három hold földjét féltette, meg azt, hogy a maga ura, nem cseléd többé. Hónapokig bizony nagyon nehéz volt szegény Németh Berci életét. Öreg szülei alig szóltak hozzá, sokszor az ételt is csak úgy odalógták, mintha nem érdemelné meg. Az öreg később mégis megnyugodott, hogy fia a termelőcsoport elnöke, sőt, azóta

maga is belépett a három holdjával. Ma, hetvenkilenc évével a vállán, ő a termelőcsoport egyik legszorgalmasabb tagja, kora reggeltől késő estig kapál a termelőcsoport földjén, az öreg egyike azoknak, akik szorgalmas munkájukkal a legtöbb munkaegységet szerezték. Németh Jánosné sokszor megfordul a szövetkezeti boltban, hogy magának, az öregnek, meg a fiának is vegyen mindent. Ruháruhárolót, ingrevalót, bakancsot, konyhaedényt és mást.

A magunk kis községében ilyen változásoknak vagyok szemtanúja a szövetkezeti gazdálkodás nyomán. De el tudom képzelni, hogy a szocialista szövetkezeti gazdálkodás milyen mélyreható, hatalmas változásokat idézett elő az orosz parasztság életében. Az első világháború éveiben, mint hadifogoly évekig voltam a cári Oroszországban és láttam, milyen szörnyű elnyomásban szünyödött az orosz munkásság és a parasztság. Atelem Oroszországban az 1917-es Nagy Októberi Forradalmat és elmondhatom, hogy az igazság még soha nem érvényesült szebben a világtörténelemben, mint abban a forradalomban, amely megnyitotta az utat az elnyomott orosz munkásság és a parasztság új életéhez, de megmutatta a felemelkedés útját nekünk is, magyar dolgozó parasztoknak, mint ahogy megmutatta a világ minden dolgozójának. Lehet — és életem legnagyobb kívánsága ez — hogy én is eljuttok, mint ahogy most a Szovjetunióban járt parasztküldötségek tagjai közül többen eljuttottak, talán egyszer azokra a volgamenti tájakra, ahol az Októberi Szocialista Forradalom előtti években oly sok megrázó élménnyel rajzolódott lelkembe az elnyomott orosz parasztság szenvedésének képe. Mily végtelen örömmel szemlélném azt a nagy fejlődést, amelyet az orosz parasztság elért a világ legfejlettebb mezőgazdaságának megteremtésével, azokban a nagyüzemi gazdaságokban, ahol — ez egykori kizsákmányoló életüket megtörő nagybirtokok földjén — most a maguk szabad, boldog, kultúrában, anyagi jólétben napról-napra erősödő, gondtalan életüket élők, amiről nemcsak olvashattunk eddig, de amiről a Szovjetunióban járt parasztküldötségek most másodalkalommal saját szemükkel maguk is meggyőződhetnek.

A termelőcsoportba való belépésem után méginkább hiszem, ami jóideje meggyőződésemem lett, hogy nekünk, középparasztoknak is mielőbb fel kell is-

A magyar kormány távirata az ENSZ-hez a koreai kérdés sürgős megoldásáért

Kállai Gyula külügyminiszter a magyar kormány nevében a következő táviratot intézte Trygve Liehez, az ENSZ főjuttárához és J. Maljkhoz, az ENSZ Biztonsági Tanácsának elnökéhez:

„A Magyar Népköztársaság kormányja a nemzetek közötti tartós békének biztosítása érdekében szükségesnek tartja hogy a koreai kérdés mint a nemzetközi helyzet jelenleg legégetőbb kérdése, sürgős megoldást nyerjen. Ezért teljes mértékben támogatja a Szovjetunió által az év aug. 1-én az ENSZ-hez benyújtott javaslatot s a maga részéről is szükségesnek tartja hogy:

1. Hallgassák meg a koreai nép képviselőit.
  2. Szüntessék meg a Koreában jelenleg folyó hadműveleteket s ugyanakkor vonják ki az összes jelenleg Korea területén tartózkodó külföldi csapatokat.
  3. Hívják meg a Kínai Népköztársaság képviselőit az ENSZ Biztonsági Tanácsába.
- A Magyar Népköztársaság kormányja ugyanakkor teljes egyetértésért fejezte ki a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormányának az ENSZ Biztonsági Tanácsához intézett ez év augusztus 5-i táviratával. A magyar nép és a Magyar Népköztársaság kormányja teljes mértékben osz-

ta a koreai nép felháborodását és maga részéről is tiltakozik a koreai városoknak és falvaknak az Amerikai Egyesült Államok repülői által való emberfelel és minden nemzetközi jogszabályt és megállapodást semmibe vevő bombázásai Korea béke, lakosságának közöttük védelem asszonyoknak és gyermekeknek tömeges legyilkolása ellen. A Koreai Népköztársaság kormányával egyetértésben a Magyar Népköztársaság kormányja kéri az ENSZ Biztonsági Tanácsát, tegye meg a szükséges intézkedéseket a bombázások azonnali megszüntetése érdekében.

Kállai Gyula, külügyminiszter,

10 megye, 1107 község teljesíti tul a gabonabegyűjtési előírást

A belkereskedelmi minisztérium jelentése szerint dolgozó parasztságunknak az Alkotmány napjára indított begyűjtési versenyében a megyék rangsora az augusztus 20-i állapotnak megfelelően a következőképpen alakult:

1. Hajdú-Bihar	150.3 %
2. Békés	116 %
3. Szolnok	109.3 %
4. Heves	106.3 %
5. Komárom	105 %
6. Borsod	104.1 %
7. Szabolcs	103.2 %
8. Pest	100.5 %
9. Nógrád	100.3 %
10. Bács-Kiskun	100 %
11. Fejér	95.4 %
12. Baranya	94.9 %
13. Veszprém	91.9 %
14. Zala	88.5 %
15. Csongrád	83.6 %
16. Tolna	79.4 %
17. Somogy	78.3 %
18. Győr-Sopron	78 %
19. Vas	74.9 %

A terménybegyűjtés, különösen az elmaradt megyékben, községekben, ezen belül a takarmánygabona begyűjtése — augusztus 20 — óta tovább folyik. Dolgozó parasztságunk azóta újabb három megyében érte el a begyűjtési terv 100 százalékos teljesítését, sőt túlteljesítését. Ezek a megyék a következők: Fejér, Baranya és Veszprém megyék.

A megyék versenyén belül ezen a héten újabb két me-

gye, Bács-Kiskun és Borsod-Abaúj-Zemplén megye túlteljesítette egész évi „C” gabonaelőírányzatát. A minisztérium mult heti határozata értelmében a belkereskedelmi minisztérium e megyék területén is engedélyezte a „C” gabona után járó fejadagon felüli kétszeres

vámörlelési kedvezményt. Mindszent és Szegvár község hazafias megmozdulása nyomán kiszélesedő községek közötti páros versenyben augusztus 20-ig 1107 község teljesítette százszázalékosan begyűjtési tervét, sőt a községek egész sora jóval 100 százalékon felül is.

Hősök jutalmazása

A terménybegyűjtési verseny végleges állásáról tegnap adtak ki hivatalos jelentést. Ezek szerint Hajdú-Bihar megye országosan 150.3 százalékkal tett elég terménybegyűjtési kötelezettségének, tehát a kötelező mennyiségen túl 50 százalékkal többet adtuk be a békefront erősítéséhez, a szocializmus építéséhez.

Jelenleg 13 megyében értek el 100 százalékon felüli eredményeket, melyek mind-mind fényes bizonyítékai dolgozó parasztságunk Népköztársaságunk Alkotmányához való hűségének.

Kormányzatunk a legjobb megyéknek engedélyezte a „C” gabona után járó fejadagon felüli kétszeres vámörlelési kedvezményt. Így legutóbb Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj és Zemplén megyék területére terjesztették ki ezt a kedvezményt.

Rögen a dolgozó parasztságnak nehéz verejtékes munkája után csak a nyomor volt az osztályrésze. Ma a versenyben végzett munka után becsület és tisztesség veszi körül azokat a dolgozó parasztokat, akiknek Alkotmányunk külön jutalmat is ad, akik a terménybegyűjtés hősei.

Kétmérföldes Iyuk MacArthur védelmi négyzetében

Tokió: A Reuter jelentése szerint egy páncélosok vezette erős északkoreai ellenjámadás a keleti tengerparton fekvő Kigjé-től északra pénteken megugrasztotta a délkoreai „Tigris”-ezredet két mérföld mélységű Iyuk út-

ve MacArthur tábornok „védelmi négyzetébe”. Ezt megelőzően — folytatja a Reuter jelentése — az északkoreaiak a pénteki nap folyamán ékeket vertek Kigjé és Te-gu között a délkoreai 6. hadosztály állásába.

mernünk boldogulásunk egyetlen járható útját. Nem is kételkedem abban, hogy a fejlődés előbb-utóbb minden kis- és középparasztot meggyőző erről, éppen úgy, ahogy engem, tizen-

kéthoidas középparasztot, aki ötvenegyházy évemmel most úgy érzem, hogy új, igazabb, az embert jobban megbecsülő világ kapujához érkeztem, mint amilyen a letűnt világ volt. Es

amely új világban, az igazságságra törekvő társadalomban minden paraszt becsületét és emberi értékét többé nem a holdak száma, hanem a munkához való viszonya határozza meg.

A koreai népi haderő hadijelentése

Föngjang: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága augusztus 26-án reggel közölte:

A népi hadsereg egységei valamennyi arcvonalon megőrvé az amerikai és a Lj Szi-M n-csapa-pajok elleni támadási kísérleteit, emberben és technikai felszerelésben komoly veszteséget okoztak az ellenőgnek.

A népi hadseregnek a déli partvidéken előnyomuló egységei csapásokat mérnek az amerikai gyalogos egységekre és tengerészgyalogsági csapatokra. A pariz-

zácosztatok támogatva a népi hadsereg csapatainak előnyomulását, Ulszany (Uruan), Tonne (Torai) és Puszan (Fuzsan) térségében fokozták tevékenységüket. Augusztus 21-én az Ulszany és Puszan között vezető vasútvonal térségében tevékenykedő parizizáncosztatok levegőbe röptettek egy hadianyagot szállító elleneséges vonatszerelvényt.

A népi hadsereg légiereje elleneséges csapatösszevonásokat és az ellenség mögötti területein katonai, valamint közlekedési célpontokat támad.

Háborúellenes hangulat az amerikai katonák körében

Sanghaj: Tokiói jelentések szerint a Japanban tartózkodó amerikai katonák körében a háborúellenes hangulat fokozódása észlelhető. Előfordul, hogy a katonák megtagadják a koreai frontra való indulást. Tokióban az amerikai katonák körében háborúellenes röpiratokat terjesztenek, amely a Koreába-

küldés elleni tiltakozást fejezi ki. A röpirat hangsúlyozza, hogy az amerikai katonáknak nem szabad hinniük „Mac”-nak (MacArthurnak), aki a háború alatt emelkedt Batánból és a katonákat pusztulni hagyta. A röpirat felhívja az amerikai katonákat, térjenek vissza minél előbb hazájukba.

Az USA további 16 milliárd dollárt fordít hadicélokra

Washington: Az USA képviselőházának költségvetési bizottsága jóváhagyta az úgynevezett „randkivüli” előirányzatról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint további 16 milliárd 771 millió dollárt irányoztak elő. Eb-

ből több mint 10 milliárd az USA katonai szükségleteire, a maradék előirányzatot felül.

Truman a koreai amerikai agresszió megindulása után javasolta a kongresszusnak a törvénytervezet elfogadását.

„Anglia rohamosan amerikai gyarmattá alakul át”

London: A Daily Worker közli tudósítójának, Rose Smithnek cikkét a Southampton közelében megkezdett köolajfinomító építésről. A gyárat a Standard Company amerikai köolajtársaság részére építik. A tízes munkáscsoportok vezetőitől feljebb minden vezető munkakört amerikaiak töltenek be. Smith közli néhány munkás nyilatkozatát. Egy ácsmunkás így jellemezte a helyzetet: „Országunkban már vannak olyan amerikai katonák, akik diktálják, hogy fiaink közül hányat küldjünk háborúba és nemzeti jövedel-

münkből mennyit kell háborús készülődésre fordítani. Anglia rohamosan jenk gyarmattá alakul át”.

EZER AMERIKAI BOMBÁZÓ ANGLIÁBAN

London: Kétezer amerikai technikus van jelenleg Angliában, hogy ezer amerikai bombázó számára előkészítse a repülőtereket. A technikusok az ország középső és nyugati részén dolgoznak.

Becslés szerint ezer bombázót, 50 ezer katonával fognak idehozni és ez Anglia népének hatmillió fontjába kerül majd — írja a Daily Worker.

A népi nyomás hatására a lyoni katonai törvényszék felmentette a francia békeharcosokat

Lyon: A Loire megyei szakmaközi bizottság tiltakozásul a roannei békeharcosok ellen emelt vádindítvány miatt, úgy döntött, hogy az egész megyében beszünteti a munkát. A megyefőnökség betiltotta a csütörtök estére tervezett tüntetést és ezer főnyi csendőrt mozgósított Lyonban.

A villamos-társaság dolgozóin kívül már pénteken délelőn 15 ezer vasutas, három ezer építőipari munkás és valamennyi lyoni vasutas is beszüntette a munkát. Pénteken este a sztrájkolókat hatalmas tüntetést rendeztek a városban.

Párizs: A roannei 18 békeharcos perében szombaton délelőn a bíróság nyomasztóan engedve

felmentő ítéletet hozott a lyoni katonai törvényszék. A pénteki tárgyaláson a vádlottak ügyvédek követeltek védelemük felmentését, majd felolvasták egy lyoni pap levelét.

— Ha bárki is elítélné ezeket közül a vádlottak közül — írja a lyoni pap — bármilyen csekély is legyen a büntetésük, saját magam bocsátok ki majd egy röpcédulát és ha hasonló alkalom mutatkozik a lyoni körzetben, én leszek az eljárás elleni tüntetés élén.

A Ce Soir kiküldött tudósítója az ítélettel összefüggésben megjegyzi, hogy ez az ítélet a francia nemzet egységes akaratát tükrözi. A lyoni bírák törvényesítették a francia nép békéért folytatott harcát.

2 oldal

1950 augusztus 27.

A világ minden becsületes emberének követelése: Vessenek véget az amerikaiak gátlapjainak!

Az amerikai beavatkozók Koreában elkövetett szörnyű, háborús bűncselekményei a világ minden becsületes emberében felháborodást váltanak ki. A világméretűben folyó tiltakozó mozgalom egy pillanatra sem lankad és naponta újabb tömegek követelik: Vessenek véget az amerikai gengszterek koreai gátlapjainak.

Szovjetunió: A Novoje Vremja legújabb számának vezércikke kiemeli, hogy az amerikai beavatkozók légiterrorja és gonoszított kihívást jelentenek a béke és a nemzetközi biztonság ügyéve szemben. Sepki előtt sumitok, hogy Koreát támaszpontjuknak tekintik Ázsia más országai ellen irányuló támadásuk céljaira. Ezt Truman is megerősítette amikor parancsot adott Tajvan szigetének megszállására és a katonai beavatkozás fokozására a Fülöp-szigetekre és Indokínában. A koreai beavatkozás egyébként megmutatta, hogy az imperialisták politikájának ázsiai támaszpontja jelentős mértékben meggyöngyösült. A amerikai beavatkozónak a koreai földön el-

követett gonoszjuttal nem változtatják meg a történelmi fejlődés menetét és nem viszik közelebb az amerikai imperialistákat elérni kívánt céljukhoz — szövegei le befejezésül a lap.

Csehszlovákia: A gyárak és az üzemek az egységes földművelészövetkezetek és a hivatalok dolgozói egymásután tiltakoznak a Biztonsági Tanácsnál az amerikaiak koreai beavatkozása és a békés koreai városok kegyetlen bombázása ellen.

Tiltakozó táviratot intézett a Biztonsági Tanácshoz Petr Baznuc a kiváló cseh költő, lovabbá Mukorjvsky tanár, a prágai egyetemi lektor és Maria Pujmeova, az ismeri cseh író is.

Albánia: Mihal Prifti, az Albán Népköztársaság helyettes külügyminisztere, táviratot intézett Malikhoz, a Biztonsági Tanács elnökéhez, amelyben leszögezi, hogy az Albán Népköztársaság kormányja a leghatározottabban állásfoglal az amerikai beavatkozók bűnös cselekményei ellen. A külügyminiszterhelyettes

használt táviratot intézett Trygve Liehez, az ENSZ főtitkárához amelyben kifejezésre juttatja, hogy az Albán Népköztársaság kormányja állásfoglal a Biztonsági Tanácsban teit szovjet javaslatok mellett.

Libanon: Libanonban a lakosság tiltakozott a kormányok az amerikai agresszorokat támogató határozata ellen.

Kuba: Kubában fokozódik az amerikai agresszorok ellen irányuló tiltakozó hadjárat. Az „El kezekkel Koreától” bizottság már több mint százezer röpiratot terjesztett el Kubában amelyben elítéli a koreai és formozó amerikai beavatkozást. Az USA nagy követéségének épülete előtt tüntetést rendeztek amelynek részvevői követelik a csapatok kivonását Koreából.

Az ifjúsági szervezetek ország-szerte aláírásgyűjtést hadjárattal folytatnak a koreai agresszió és a kormányok arra irányuló kísérlete ellen, hogy a kubai ifjúságot ágyúáldozatok használatával a koreai nép ellen.

Sztrájkokkal tiltakozik a munkásság az imperialisták háborús készülődései ellen

Az imperialista elnyomás alatt élő munkások egyre jobban tudatára ébrednek annak, hogy az imperialisták háborús előkészületei közvetlen támadást jelentenek a dolgozók életszínterére és munkaviszonyai ellen. Ezért szerte a világon a sztrájk fegyverével szállnak szembe az aljas mesterkedésekkel.

Igy változatlanul tovább tart a 125 ezer kanadai vasutas sztrájkja, aminek következtében Kanadában teljesen megbénult a vasúti közle-

dés. Az Egyesült Államokban 300 ezer vasúti fékező és kalauz hétfőre hirdett általános sztrájkot. A sztrájkot megrémült kapitalisták kérésére Truman parancsot adott az amerikai vasutaknak a kormány nevében történő lefoglalására. Ezt követően az áruló szakszervezetek vezetői nyomban hátra támadták a sztrájkolókat, közölve, hogy a sztrájkot bizonytalan időre „elhalasztják”. A szakszervezeti vezetők árulása nagy felháborodást keltett a munkások között. A londoni, liver-

pooli és high-wycombi angol dohánygyári munkások is tovább folytatják a bérkövetelésekért már hét hete tartó sztrájkjukat. Egyre terjed a római gáz- és villanyművek munkásainak sztrájkja is. A rotterdami és amsterdami kikötőmunkások, valamint a bombay-i textilmunkások sztrájkja is változatlanul tovább tart. Bombayban a 62 textilgyár közül mindössze egy dolgozik és legutóbb már a gázgyár dolgozói is csatlakoztak a sztrájkolókhöz.

Malik levele Trygve Liehez a halálraítélt görög demokraták megmentéséért

Newyork: Malik levelet intézett Trygve Liehez, az ENSZ főtitkárához, amelyhez mellékelte 12 halálraítélt görög hazafi édesanyjának hozzáintézett levelét. A görög hazafiakat, akik a nemzeti ellenállási mozgalom hívei voltak, Makronizosz szigeten kínozzák és a katonai bíróság halálra ítélte őket. A görög anyák kéri az ENSZ közbelépését gyermekeik megmentése érdekében. Malik azaz a felhívással juttatta el a levelet Tryve

Liehez, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetén keresztül haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket a 12 görög hazafi életének megmentésére.

Veszélyben forog az élete 118 görögországi szakszervezeti vezetőnek is, akiket az athéni hatóságok a vádlottak padjára ültettek. Kizárólag becsületes szakszervezeti tevékenységük miatt fogták őket perbe. A szakszervezeti vezetők most

levélben fordultak a Szakszervezeti Világszövetséghez, a Szovjetunióhoz, Angliához, Franciaország és Olaszország, valamint Görögország szakszervezeteihez, kérve őket, hogy szálljanak síkra, ennek a kizárólag a görög plutokrácia érdekében szervezett pernek megszüntetéséért. A perbe fogott szakszervezeti vezetőket ugyanis olyan törvény alapján állították bíróság elé, amely a legsúlyosabb büntetésüket írja elő.

A földművelésügyi minisztérium tájékoztatója a tagosításról

A földművelésügyi minisztérium közli: Az ország egyes községeiben folyamatban lévő részleges tagosítás során csak azoknak az újonnan belépő tagoknak a földjét vonják össze táblákba, akik legkésőbb augusztus hó 29-én lépnek be a csoportba. Augusztus 30-tól kezdődően azok a TSzCs-k, amelyeknél részleges tagosítás folyik, az újonnan belépő tagokat előjegyzésbe veszik. Ezeknek a tagoknak a felvételéről csak a tagosítás befejezése után döntenek.

Ezekre az intézkedésekre azért van szükség, mert a

részleges tagosítás lefolytatását megzavarná és határidőre való befejezését megnehezítené, ha a tagosítás későbbi szakaszaiban is elfogadnák a belépéseket. De szükség van

erre az intézkedésre azért is, mert a tagosítás későbbi szakaszaiban való belépésnél fennáll annak a veszélye, hogy megsértik az önkéntesség elvét.

Magyar zenei hét a moszkvai rádióban

Augusztus 28 és szeptember 3 között a szovjet-magyar rádió egyezmény keretében „Magyar zenei hétet” rendez a moszkvai rádió.

A Magyar Rádióhívatál már eddig is sok segítséget kapott a moszkvai rádiótól, hogy emezeket magnetofon lemeze rögzített műsoranyagokat, rádiókat

klasszikus orosz és szovjet zenei anyagot — a most megrendezendő „Magyar zenei hét” azonban mind az eddigieknél jóval többet jelent: azt jelenti, hogy zeneszerzők és előadóművészek rádiózenekarrunk a világ leghatalmasabb és legfejlettebb közönsége elé léphetnek: a szocializmus országának dolgozói elé.

ese:
ek!

Trygve
árához
uttatja
árság
ztonsá-
javas.

a la,
ányak
at tá-

odik az
n irá-
z. El a
zottság
pirató,
nyelben
l ama-
A nagy
tünje,
részeve-
kivoná-

ország-
járót
zó és
ló ki-
ifjúsá-
sznája

llen

angol
ok is
kőve-
tartó
rjed a
művek
is. A
mi ki-
nt a
kások
ul to-
a 62
össze-
b már
csatla-

ért

akszer-
a Szov-
ország
Görög-
kérve
kra, en-
g pluto-
ett per-
A perbe
ezetőket
alapján
amely a
ret írja

zért is
obi szá-
épésnél
eszélye,
kénés

an

jet zenel
dezendó
an min-
et jelent:
zónák és
ózeneka,
asabb és
é léphet-
szágának

Ma augusztus 27-én, termelőszövetkezeti mozgalmunk újabb jelentős állomásához érkezünk el. Szövetkezeti parasztságunk úgy határozott, hogy megfogadva a Párt útmutatását s csatlakozva a Szovjetunióban járt parasztküldöttség felhívásához, erre a napra még jobban mozgósítja erőit, minél több egyénileg dolgozó paraszt meggyőzőgére, az Alkotmány ünnepén elért eredményeik túlszárnyalására. Es a határozatot mindegyikükre váltja...

Egyre több jelentés számol be a Szovjetunióban járt parasztküldöttség egyénileg dolgozó tagjai felhívásának hatásáról. Hajdúszovátón Mészáros Antalné aki már régóta figyeli az „Új kenyér” termelőcsoport fejlődését, a felhívás elolvasása után döntött a belépés mellett. Tóth Zsigmond parasztküldött 15 dolgozó parasztot vitt magával a termelőcsoportba, míg Kathi Zsigmond bőszőrményi küldött 21-et.

Az eredmények elérésében mind nagyobb lendítő erőt jelent Gerő Ernő beszédek hatására. Cserepes Lajosné hajdúnánási parasztlány elmondja:

Ma az egész megyében termelőszövetkezeti csoportterület-ek lesznek

„Olvastam Gerő Ernő beszédét. A Magyar Dolgozók Pártja nevében szólott hozzánk. És a Párt, Rákosi Mátyás pártja, mindig jó utat mutatott. Elhatároztam, hogy én is belépek a termelőcsoportba.”

Ezt mondják az új tagok
Knével Andrásné pedig így beszél:

„Most az újság elolvasásakor ébredtem rá, mit kell tennem. Kérem a TSZCS-tagságot fogadjanak maguk közé férjemmel együtt, hogy mint csoporttag, új erővel végezhessem a meggyőző munkát mások belépésének elősegítéséért. Felemelt fővel, büszke örömmel dolgozom a szövetkezetben.”

A tiszapolgári járásban is hatalmas visszhangja támadt a Gerő-beszédnek. Itt a termelőcsoportok elnökei és titkárai megbeszélték Gerő Ernő beszédét s elhatározták, vasárnap mindenütt ünnepélyes tagterület-tartanak s ezekre meg-

hívják az új belépőkkel együtt a falu dolgozó parasztjait. Hajdúnánáson Ács Sándorné, aki csak egy hete csoporttag, máris hét új tagot győzött meg. Hajdúböszörményben a „Ságvári” csoport elnöke szerint:

„Most még jobban készíjük elő az értekezletet mint a múlt vasárnap. Minden meghívottal előre beszélünk. Négy nap alatt máris sok új belépőnk van, de azt ma, vasárnap, megsokszorozzuk.”

Es valóban így is tettek. Az előkészítő munka soha nem látott ütemben és jó szervezettséggel folyt a héten, úgyhogy a mi véleményünk is az, a mai nap gazdag eredményekkel zárul majd.

Már az eddigi eredmények is a felvilágosító munka javulását tükrözik. A hajdúszoboszlói „Lenin” tszcs most javította ki az agitációjában az augusztus 20. előtti tapasztalt hibákat, addig az egyes házakba betérő csoporttagok jóformán nem tudtak miről beszélni, nem tudták csoportosítani érveiket, s nem is érték el hatást. Hibája volt meg az agitációnak, hogy majdnem kizárólag kisparasztok és agrárproletárok felé vitték.

Okulva a hibákból, ezentúl fokozott figyelemmel fordulnak a középparasztok felé, a munka megjavítására pedig rendszeres értekezleteken beszélnek meg a csoporttagokkal a meggyőzés módszereit.

A munkaegységkönyv bizonyít...

Elhatározták azt is, hogy minden csoporttag magával viszi a munkaegység-könyvét is a dolgozó parasztok házaikhoz, hogy a részesedés kérdéseiben alapos, világos magyarázatot adhasson. A munka megjavítása óta 21 új taggal bővült a csoport.

A püspökkladányi „Október 12” termelőcsoport a szektás elzárkózás hibájába esett, a felvilágosító munkával kapcsolatos határozatokat nem tartotta be, s nem akart felvenni egyénileg dolgozó parasztokat.

A csoport paritszervezete felfigyelt a hibáira, s tetteivel válaszolva, Gerő Ernő felhívására népvédelőbrigádokat szervezett, amely piaci napokon egésznapos agitációt tartott. Új módszerükkel 3 nap alatt 16 új tagot győztek meg a szövetkezeti gazdálkodás fölényéről s a mai napra még jobb eredményekre számíthatnak.

Papok „ellenagitációja”

A csoportok megerősítése, mindenütt az osztályellenesség dühödő ellenkezését váltja ki. Főlegesen, ahol a terménybegyűjtési jó eredmények óta a klerikális reakció minden erejét a TSZCS fejlődésének megakadályozására fordítja, négy újonnan érkezett pap jár házról házra és tart „kisgyűléseket”. A községi és a TSZCS-pártiszervezetek azonban felfigyeltek és visszaverték a támadást és egy hét alatt 52 családban belépéséről tettek jelentést.

Vannak hát bőven harci tapasztalatok is a termelőcsoportok erősítése során. Ezeket a harci tapasztalatokat jól fel kell használni. A termelőcsoportok tagsága egyre sűrűbben írja meg tapasztalatait a meggyőzés munkájában elkövetett hibákról, de már a hibák kijavításának módjáról is. Mészáros Sándor, a hajdúböszörményi „Dózsa” tszcs tagja így ír:

„Csoportunk létszáma 35-ről 78-ra emelkedett. Szép eredmény ez, de én rájöttem, hogy valami nincs rendben. Megfelelően növeltük ugyan a taglétszámot, de a gazdaságunk nem nőtt ezzel arányosan. Könnyebb oldaláról fogtuk meg a munkát, nem mertük felkeresni a tekintélyesebb középparasztokat mert féltünk, hogy úgys hűződöznak. Ez pedig hiba volt, mert a birtokos kis- és középparasztok szaktudására, tapasztalataira nagy szüksége van csoportunknak. És nekik is az az érdekük, hogy minél több földön, a behozott felszereléssel és állatállománnyal megnövekedjen igazi nagyüzemi szövetkezeti gazdaságban dolgozzunk együtt.”

Igy lépett be Csikós Sándor

Elmondja aztán, hogyan győzte meg Csikós Sándor 14 holdas középparasztot, aki előbb be sem akarta engedni a házába,

Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!” legújabb száma

Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!” legújabb száma. A lap bő anyagot közöl a koreai nép szabadságáért és függetlenségéért vívott harcáról. Közli Kim Ir-Szen, a Koreai Munkáspárt elnökének augusztus 15-én, Korea felszabadulásának ötödik évfordulóján elmondott beszédét. A lap vezércikkében megbélyegzi az amerikai imperialisták koreai kegyetlenkedéseit. A „Tartós békéért, népi demokráciáért!” több cikkben és

hírből végigjárta vele a termelőcsoportok földjeit, megnézték az állatállományt s végül is elhatározta, hogy belép.

„Megbeszéltem Csikós Sándorral — írja Mészáros Sándor — kikhez menjem el ő, hogy meggyőző munkájával gyarapítsa fejlessze mindnyájunk gazdaságát. El akarjuk érni, hogy vasárnapra minél több középparaszt csatlakozzon hozzánk.”

A jó szervezőmunka már eddig is megmutatta eredményeit. Görbeházán 57 új belépő van, köztük 12 középparaszt. Polgáron 44, Tiszagyulaházán 27, Hajdúnánáson 6 csoportban 210, Hajdúböszörményben 4 termelőcsoportban 164 az összbelpők száma, s mind sűrűbbek lesznek az olyan jelentések, melyek a középparasztok túlnyomó többségének csatlakozását jelentik községenként a termelőcsoportokhoz.

A mai nap komoly erőpróba lesz Tegyük termelőszövetkezeti mozgalmunk újabb győzelmi állomásává augusztus 27-ét: Vonjunk be önkéntes elhatározás alapján minél több dolgozó parasztot a régi és új termelőszövetkezetekbe!

hírben foglalkozik Julien Lahautnak, a Belga Kommunista Párt elnökének meggyilkolásával. Georges Cogniot, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja cikkében leleplezi a burzsoáz kozmopolitizmus ideológusait. Golubovics Jugoszlávia népeinek, a Tito-klíkk ellen vívott felszabadító harcáról ír. Közli még a lap Jan Marek politikai jegyzetét, továbbá a Kínai Népköztársaság életéről szóló krónikát.

RENDELET

az egyszeri burgonyabeadásról

A közeli biztosságáról szóló rendelet felhatalmazása alapján a belkereskedelmi miniszter egyszeri kötelező burgonyabeadásról rendel el.

A rendelet szerint burgonyabeadás, köteles az a termelő, akinek az 1950. évben betakarításra kerülő burgonyavetésterülete 400 négyszögölet meghaladja.

Annak a gazdálkodónak, akinek a vetésterülete 400—600 négyszögölet terjed, kat. holdanként 200 kg, 600—800 négyszögöletig 300 kg, 800—1200 négyszögöletig 400 kg, 1200—1600 négyszögöletig 500 kg a burgonyabeadási kötelezettsége. Ha a gazdálkodó vetésterülete 1—2 kat hold között van, kat. holdanként 600 kg, 2—3 kat. hold között 800 kg, ha pedig 3 kat holdnál nagyobb a vetésterülete 1000 kg burgonyát köteles beadni.

Az önálló termelőszövetkezetek és a közösen termelő (3 típusú) szövetkezeti csoportok burgonyabeadási kötelezettsége a következő:

Ha az egy tagra eső burgonyavetésterülete 400—800 négyszögölet között van a burgonyabeadási kötelezettség kat. holdanként 200 kg ha az egy tagra eső burgonyavetésterülete 800 négyszögöletnél nagyobb, akkor a beadási kötelezettség kat. holdanként 300 kg.

Mentesek a burgonyabeadásból a terménybeadás elől mentes gazdaságok, az a termelő akinek burgonyavetésterülete 400 négyszögölet nem haladja meg az önálló termelőszövetkezetek tag-

jainak és a közösen termelő (3. típusú) szövetkezeti csoportok tagjainak háztáji gazdálkodáshoz tartozó területei.

A burgonyabeadási kötelezettség megállapításáról és nyilvánosításáról a termelő lakóhelye szerint illetékes községi, vagy városi tanács végrehajtó bizottsága (községi tanácsok megalkukáig a községi előjáróság) gondoskodik. A beadásra kerülő burgonyát a betakarítástól számított 8 nap alatt a helyi földművelőszövetkezetekhez kell bevizeltetni. — A burgonyai vételárát a földművelésügyi kezelt az átvételkor azonnali köteles kifizeteni. A földművelésügyi kezelt a begyűjtött burgonyával csak a Megyei Terményforgalmi Vállalat utasítása szerint rendelkezhetik. Köteles a begyűjtött burgonyát — mint a dolgozó nép tulajdonát — a legnagyobb gondossággal tárolni és kezelni. A beadási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése és nyilvánosítása a vételi jegyek alapján a helyi hatóság feladata.

A burgonyabeadási kötelezettség teljesítésének elmulasztása a gazdasági rend büntetőjogi felelősséget teremtő rendelet szerinti büntetendő. Eszerint büntetendő az a begyűjtés végző szerv is, amely a burgonyabeadási kötelezettség teljesítésére beadott burgonyát a hatóságilag megállapított áron nem vásárolja meg és arról a vételi jegy kiállítását elmulasztja.

30 éves a Kazah Szocialista Szovjet Köztársaság

Augusztus 26-án volt harminc éves Szovjet-Kazahsztán. Az évfordulót a köztársaság dolgozóinak gazdasági és kulturális építőmunka kimagasló sikereivel ünneplik.

Kazahsztán a Szovjetunió keleti részén fekszik és területét tekintve az Oroszországi Szövetségs Szovjet Szocialista Köztársaság után a második helyet foglalja el. A Volga alsó folyásától Kína nyugati határáig több mint két és félezer kilométer hosszú, északról délre pedig mintegy 1700 kilométer. Területe öt és félszerese Franciaország területének.

A Kazah Köztársaság a lenini-stálini nemzetiségi politika megvalósulásának eredménye. A szovjet hatalom a gazdasági, politikai és kulturális fejlődés széles útját nyitotta meg a kazah nép-

előtt. Kazahsztánban a tudósok mesébeillő kincseket fedeztek fel: kőolajforrásokat, réz- és aranylőhelyeket stb., földje gazdag vízierőforrásokban, erdőségeiben, vegyszeti nyersanyagokban, ásványi sókban.

A stálini öt éves tervek által alakították Kazahsztánt. Sok hatalmas iparvállalat létesült, elsőrendű, korszerű felszereléssel.

Kazahsztán állattenyésztésben első a Szovjetunióban, ezenkívül sok gabonát és gyapotot is termel. A köztársaság vetésterülete a háborúelőttihez viszonyítva félmillió hektárral emelkedett. Nagy építkezések folytak a köztársaságban: gyönyörű falvak, lakóházak, villanytelepek, klubok, iskolák, könyvtárak, kórházak épültek s mindenütt bevezették a rádiót és a telefont.

Feje szédül, fáj a karja,
A szüregáz a szemét marja

Meg a munka népszerűvel:
Házi villanyvasalóval.

Vasaljunk VILLANYVASALÓVAL
Ára: 92.- Ft

3 o. d. a.

Darvas József vallás- és közoktatásügyi miniszter nyilatkozata

Tudomásomra jutott, hogy egyes katolikus plébánosok olyan érzelmi körleveleket írtak, amelyek az egyházi fegyverbe ütköznek. Tünteti fel a katolikus papok részvételét a békebizottságokban. A kormány nevében újlag ki-

jelentem, hogy minden magyar állampolgárnak, tehát a katolikus papoknak is az alkotmányban biztosított joguk hogy politikai kérdésekben meggyőződésüknek megfelelően szabadon nyilatko-

zanak. A kormány védelmet nyújt mindazoknak, akiket ezen állampolgári joguk gyakorlásában korlátozni próbálnak.

Darvas József, vallás- és közoktatásügyi miniszter.

A szolnoki plébános levele paptársaihoz

Dr Csömög Gáspár püspöki tanácsos szolnokújvárosi plébános a szolnokmegyei békevédelmi bizottság alelnöke levelet intézett az ország valamennyi katolikus lelkipásztorához. A levél többek között a következőket tartalmazza: A béke ellenségei az amerikai imperialisták már odáig vetemedtek, hogy nyíltan is kíméletlenül háború szándékait és országukat békésen építő népeket támadnak meg. Ezt tették legutóbb Koreában is, ahol békés városokra, ártatlan asszonyokra és gyermekekre szórják bombáikat. Templomok, iskolák, kultúrépületek és lakóházak dőlnek romba és pusztulnak el. Bár Korea messze van tőlünk a mi békénk is veszélyben forog, mert a háborús gyújtogatások az egész világot lángba akarják borítani. Így nekünk is mindegy, el kell követnünk, hogy ez megakadályozzuk. Imádkozzunk a katolikus hívők és imádkozzunk a papok naponta az Egke Urához, hogy óvja és védelmezze népünket a háború vértengerétől borzalmaitól, szenvedéseitől. Az imádkozás azonban

nem elég. Cselekdünk is kell a béke megvédéséért. Katolikus papjaink és híveink vegyék ki részüket a béke védelmének nagy és szent munkájából, hiszen ezzel magunk gyermekeink, fiatalok, öregek, anyák életét védjük, templomaink, iskoláink otthonaink épségére vigyázunk.

Katolikus hívők férfiak és nők. Emeljétek fel ti jatkó szavatait a koreai nép ellen elkövetett gyűlölet támadással szemben. Csatlakozzatok a békevédelmi bizottság munkájához legyetek segítségére a szervezett békemozgalom kiszélesítésében, munkahelyeken emeljétek a termelést, végezzétek el idejében és jól az özi szántás és vetési munkát és erősítétek ezáltal népi demokráciás hazánkat és a békéért küzdő milliók táborát. Legyetek a békevédelmi bizottságok hűséges támaszai fontos munkájuk lelkes segítői. Vállaljátok feladatokat a béke védelmének szent ügyében. Segítsetek a koreai nép hősi harcait a szabadságért, mert ők a mi otthonaink, a mi gyermekeink békéjéért is harcolnak. Küldjétek

el a szeretet apró csomagjait hozzájuk enyhítve ezzel is a koreai szabadságharcosok, asszonyok és gyermekek, fiatalok és öregek szenvedését. Fejezzétek ki ezzel azt, hogy a magyar katolikus édesanyák, asszonyok és leányok forró együttérzéssel állnak mellettük, segítik harcukat és velük együtt imádkoznak és munkálkodnak a béke védelmének érdekében.

Katolikus papok, lelkipásztorok! Álljatok a nép mellé. Vegyetek tévkenyen részt a háború elhárításában. Többség elbeszélései örömmel népünk egyre széplődő életé, emelkedő életszínvonalára és az e hatalmas alkotómunka amely átforgálja széppé és boldoggá teszi népi demokráciás hazánkat is a dolgozó nép életét, biztossítja egyházunk fejlődését és vallásszabadságunkat amelyet alkotmányunk is leírta. Legyetek meggyőződve arról, hogy Istennek teljes dolog cselekedeztek, mikor a béke ügyének védelmében cselekedtetek.

Csömög Gáspár szolnokújvárosi plébános püspöki tanácsos.

70 millió ifjú tiltakozik az imperialisták koreai agressziója ellen

Moszkva: A szovjet sajtó jelent, hogy a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség titkársága táviratot intézett Malikhoz, az ENSZ Biztonsági Tanácsának elnökéhez, melyben az egész világ 70 millió ifja és leánya nevében felháborodással ítéli el az amerikai imperialisták koreai támadásait és bárhol bombatámadásait Korea polgári lakossága ellen és követeli a koreai hadműveletek haladéktalan beszüntetését és a külföldi csapatok kivonását.

A DIVSZ teljes mértékben támogatja a békevilágkongresszus állandó bizottságának a Biztonsági Tanácshoz és az összes kormányokhoz intézett felhívását, amely a háborús konfliktus békés rendezését követeli, hangoztatja a távirat.

A DIVSZ felhívja minden szervezetét, forduljanak az ENSZ Biztonsági Tanácsához, hogy vessenek véget a külföldi beavatkozásnak Koreában és lásson hozzá a koreai konfliktus békés rendezéséhez.

"Magyar gyártmány"

A nagydeai községi expresszó terrasszan régi, csöppet sem kedves ismerősömmel találkoztam, ki tükörben betanult, párisi divatlapból kilesett mozdulattal tartotta a kezében jellemzős gyönyörű szípkáját. A lila pullover, amit viselt, kelően aláhúzza vastag festékretegű palástolt éveit. Az a benyomásom, valahányszor találkozom vele, hogy mint valami rossz szemle, kísért a mi szép, dolgos, boldog felszabadult új világunkban.

Hangoz sápitózással hívott asztalához. Aztán virágos sejtényruhámra meredt a tekintete.

— Ez az — mutatott főpapat meghazudoló ájtatos arcát ruhámra — ilyet sohasem fognak Magyarországon készíteni.

— Ilyet? — kérdeztem csodálkozva. — Menjen bármelyik Állami Áruházba, a szivárvány minden színeiben kiszolgálják ugyanebből a mintás selyemből.

— De, de — hübelezett ismerősöm, — ez tiszta selyem.

— Tudom, szerencsére ott tartunk, hogy már egyetlen dolgozó nőnek sem okoz különös problémát, ha szép, divatos segítségnyújtást akar ünnepnapokon viselni.

— Szóval magyar gyártmány, — ismételte történet. Egyszerre felragyogott a szeme, felkapta az asztalon heverő táskáját.

— Ezt azonban ne akarja velem elhitetni, hogy itt vette, ez biztosan Amerikából jött.

— Két évvel ezelőtt vettem és látja, hiába hordom állandóan magammal, megtéveszti magát, azt hiszi új. Es gondolja csak el, hogy milyen tetszetősek, tartósak azok, amelyek most készülnének.

— Örület, — biggyesztette karmimpíros ajkait, — valóban, most már látom, igen, meglátás, hogy nem külföldi készítmény.

— Szerencsére...

— Csak nem akarja azt mondani, hogy a párisi retikülöknek van párjuk? Óh, Páris — mészlik műszempillái alatt, — az álmok városa.

— Téved, Páris ma már a valóság városa, Páris népe már nem álmodik, hanem sztrájkokkal harcol jogaiért.

— Ó, maga mindig politikáz, higgye el, nem nőnek való az. A nő vezesse a háztartást, széplőse otthonát és saját magát, esetleg neveljen gyermekeket, ez a nő hivatása, nem a politika, ide nézzen — sügja — pult alól vette ki a bízsus Pesten, gertyával sem lehet ilyet találni, igaz, hogy drága, de megérte az ötszáz forintot.

Kidöncsian várom a gyűrűt, láncot vagy hasonló ékszert, amit ismerősöm aka, mutatni,

helyett pudertartót kaptam fel előltem.

— Látja, igazi — halkabbra fogja a szót, jól körülnézve — valódi amerikai nyilonból készült.

Felnevetek, mert ezt nem lehet másképp elhallgatni.

— Mit necc? — kérdezi sértődötten.

— Tudja mi ez? Egyszerű, nem mondom ügyesen csiszolt üveg, különben a nylon dobozok, pudertartók és különféle „nylon” dísz tárgyak készítője valamelyik pesti pinceszékhelyben gyártja a különféle, szemfényvesztésre szánt díszműveket.

— Nem, ne is akarjon velem ilyesmit elhitetni, a nylon ismeretlen fogalom itt. Ez kizárólag amerikai szabadsalom.

— Nem egészen, mert Duponték Franciaországban kezdtek gyártani, és nem sokára itt is kaphat nylon harisnyát, magyar nyersanyagból, Magyarországon gyártottat.

— Tudja — szegezi nekem a szót önagysága — én régen sejttem, hogy maga ugrat engem, de azt elhitetni, hogy Magyarországon hernyóselyem nylon harisnya, nylon puderdoboz és hasonló készülnék, hát ez sok. Ne haragudjon az én idegeim teherbíróképességének is van határa.

— Ez valóság, asszonyom, higgye el nekem, a mi számunkra felszabadult, boldog valóság, az ön és ellőné, megsemmisülő, már csak rossz álmaimban megjelenő osztálya számára borzalmas valóság. Bemehet az ültetbe, nyíltan kérhet mindent, nem pult alól, hanem a dűsan megrakott polcokról veszik le Állami Áruházaink álmobozottai az árut, melynek címkéin nem az áll, hogy „Made in USA” hanem ez a büszke, teragzádkodásunk eredményeit hirdető két szó: „Magyar gyártmány”... (B. E.)

Börtönbüntetésre ítélték három bércsaló, uszító jobboldali szociáldemokratát

Törvényszéki tárgyalás a MAVAG-ban

A budapesti büntetőtörvényszék Jónás-tanácsa esztörtökön a MAVAG-ban leleplezett három jobboldali szociáldemokrata bűnperét tárgyalta az üzem kultúrházában.

Több mint 2000 MAVAG dolgozó gyűlt össze, hogy meghallgassa ellenségei felelősségrevonását.

Szabó Lajos, a géplakatosból lett államügyész a munkásosztály nevében vádol. A vádirat nyomán kirajzolódik a három bűnöző arképe. Győr István az elsősorú vádlott. Sztrájkra uszított a népi demokrácia üzemében.

Szakadatlanul gyalázták a Szovjetuniót és hazánkat. Béresalást szervezték, lepisra, okirathamisításra bujtotta fel Baráth Gyulát, a fémestergályosműhely beiróját és Frank Jenőt, munkeszerűlő, csavargó esztergályost.

Baráth — a másodrendű vádlott — fasisztamultú lógós, akit a MAV-tól hanyagságáért, igazolatlan távolmaradásáért dobtak ki.

Frank Jenő — a harmadrendű vádlott — börtönviselt közönséges bűnöző. Tiltott határátlépésért csukták le.

De alig szabadult ki, esalt, lopott, szabotált, megkárosította dolgozó népünket. A

4 oldal

Debrecen, 1950 augusztus 27.

meg nem dolgozott órákért jogtalan bért vett fel társával együtt. A művezető iródjából munkalapokat loptak, azokat tetszésük szerint állították ki, hamis aláírással, lopott bélyegzővel látták el és így többtízezer forinttal károsították meg a dolgozókat.

A tanuk — az üzem munkásai. Vallomásuk még élesebben fényt derít a gáztekerre. Béres József arról beszélt, hogy a vádlottak munkaidő közben

állandóan lógtak, ugyanakkor a fizetésük Baráth csalása révén mégis több volt, mint a rendszeren dolgozó munkásoké. Lázították az új norma ellen.

Solti Teréz, a fémestergálműhely szerszámkihordója elmondja: a kapzsi banda azt is tervbevette, hogy

a dolgozók egész heti bérét elrabolják és azt egymás között szétosztják.

Suhajda István szemükbe mondja, hogy sokszor az éjjeli műszak nagy részét át-aludták, helyettük ők dolgoztak.

A tanuvallomások után Szabó Lajos államügyész vádbeszéde következik. Rámutatott arra: milyen nagy jelentősége van annak, hogy egy nagyüzemben tartanak törvényszéki tárgyalást. Ez azt kívánja élesen kifejezésre juttatni — mondotta — hogy a bíróság a nép előtt,

a dolgozók tanuvallomásait meghallgatva mondja ki a nép ítéletét. A vádlottak tevékenységét az amerikai imperialisták és hazai vezérügynökségük, a jobboldali szociáldemokrácia irányította. Béresalásuk, okirathamisításuk nem egyszerű bűncselekmény, hanem elsősorban politikai bűntett, amelynek éle a szocialista építés, Népköztársaságunk függetlensége, a béke sikeres megvédése ellen irányult. Az és az egész magyar munkásosztály nevében a büntetőtörvényszék példás ítéletét kéri.

Győr Istvánt háromévi, Baráth Gyulát kétévi, Frank Jenőt pedig egyévi és nyolc hónapi börtönrre ítélték.

A MÉZ FORGALMÁNAK SZABÁLYOZÁSA

A belkereskedelmi minisztérium rendelkezése értelmében mézet közvetlenül a termelőtől kereskedelmi forgalombahozatal, vagy ipari feldolgozás céljaira kizárólag a Mézforgalmi Vállalat, illetőleg ennek begyűjtő szervei, a földművelésszövetkezetek vásárolhatnak. Mézet egyik helységről a másikba 3 kg. mennyiségben felül szállítani csak a Mézforgalmi Vállalat (Budapest, III., Csokonai-út 8.) szárazbéllyegzőjével ellátott szállítóvelel szabad. A szállítóvelel költségtérítés ellenében közvetlenül a Mézforgalmi Vállalattól lehet beszerezni.

BÉKE
Ma utoljára: 11, 3, 5, 7, 9 órákor
Zenés, táncos filmműsor:
OPERÁTOR A JAZZIG DIÓTÖRŐ
BÉKE KÖVETEI
Hétfőtől:
A PÁSZTOR CSÓKJA
Zenés vígjáték
Előadások: 5, 7, 9 órákor

METEOR
Ma utoljára: 4, 6, 8 órákor
JÖREME NYSEG
Hétfőtől: 4, 6, 8 órákor
A PÁSZTOR CSÓKJA

VIG
Ma: 11, 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőtől: 5, 7, 9 órákor
JÖREME NYSEG
Holland tévgerés-film

„TORTURA“

a nyilvánvaló boszorkányságért...

Látogatás a most életre hívott kerületi levéltárban

Ki gondolná, hogy a pénzügyi palotának Debrecenben belül több emlete van, mint kívülről látszik? Pedig így van. Az épület egy része másképp tagozódik emeletekre, alacsonyabbak a termek a régi pénzügyigazgatóság irattárában, így azután két emeletnyi magasságban hat emelet húzódik egymás fölött. A régi pénzügyigazgatósági irattár most máshová került, a megüresedett termekben pedig egy tudományos szempontból nagyfontosságú intézmény, a kerületi levéltár kap helyet.

A minisztertanács rendelete kerületi levéltárakat hívott életre. Ezek magukban foglalják több vármegye és több város minden levéltárának anyagát. Világviszonylatban is a Szovjetunió után egyedülálló rendelkezés ez. Megkönyvítési a történet, a régi magyar kultúrának munkáját: nem kell ezután Ponciustól Pilátusig járniok, hogy sok, nehezen hozzáférhető levéltárban búvárkodjanak. Egy helyen találunk meg minden, a kerületbe tartozó megyék, városok, sőt községek múltjára vonatkozó dokumentumot.

A debreceni pénzügyi palota hatalmas levéltárban gyűjtik össze Hajdú-Bihar, Szabolcs-

Szatmár multjának írásos emlékeit. Nemesak a régi nemesi vármegyék irományai, de a városok, községek levéltári anyagán túl még a fontosabb magánlevéltárak, valamint az egyházi levéltárak értékes és sok esetben még tudományos szempontból feldolgozatlan anyaga is idekerül.

Ellátogattunk a kialakuló levéltárba, ahol Reszegi Lajos kaleuzolással végignéztük a nagy munka első fázisának már eddig is megmutatózó eredményeit.

Az első örvendetes eredmény: Hajdú-Bihar levéltári anyagának szabályos rendje. Lapunk hasábjain beszámoltunk annak idején, hogy a két vármegye egyesítésekor Debrecenbe szállították a bihari levéltárat. Akkoriban még csak ú. n. „önlesztett állapotban“ láttuk a bihari anyagot. Egyrészt hegyén-hátán volt nemesi oklevél és urbárium, anyakönyv 200 évvel ezelőttről és térkép... Hatalmas és megfeszített munkával határidő előtt rendbeszedték Reszegi Lajos vezetésével a levéltári dolgozók a széleskörű és a tudomány számára olyannyira fontos anyagot.

Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság kormánya közötti iratseregyezmény értelmében visszakapott, 1920 és 1944 közötti iratanyag két ládáját hozza fel a lift. Nyolcvanhárom láda iratanyagot adtak át a román hatóságok. Mind idekerült a debreceni kerületi levéltárba.

Időnk lejárt. Búcsúznak Szemünk utólagra megismogatja a mult beszédes emlékeit.

Kilépünk a mult birodalmából a manák lüktető, harsogó, diadalmas életébe. S még jobban érezzük, szinte látni véljük az épülő jövőt.

Nem pusztá máz a Hortobágy...

Amikor a korareggeli vonat befut a debreceni Kisállomásra, hogy innen folytassa az útját a Hortobágy felé, megmozdul a hatalmas tömeg, amely rövid negyedóra alatt ellepte az állomást. Munkások mennek ki a Hortobágyra. A pusztá újjávarázsolásának gigantikus munkája ezer és ezer munkáskezet igényel. Debrecenből is százak járnak ki munkára a pusztára, az igazi sokaság aztán Balmazújvárosra követezik. Ujvárosnak szinte minden nélkülözhető munkakerőjét felveszi a Hortobágy. A vonat herobog a hortobágyi állomásra. A csöppnyi állomásépület, a maga kopottságában, szinte restelkedik. Körülötte egy új város születik, amerre csak a szem

ellát újdonat új épületek mindenütt. No, arra sem kell bizonyára soká várni, hogy korszerű, nagyobb állomása legyen a pusztának.

Egy régi debreceni mondás jut eszünkbe, amikor végigbaktatunk a csárdáig vezető úton. „Bolond, aki Debrecenben lakik és még nem látta a Hortobágyot...“ De még bolondabb, aki még egyszer megnézte magának... Nos, most már idejét multta ez a mondás. A debreceni ember szeme szinte hétről-hétre új arcát láthatja a Hortobágy-nak, olyan erővel folyik itt a munka, olyan tempóban születnek újabb és újabb eredmények.

Az ember képzetéből lassan elmaradnak a pusztával és a pusztai emberekkel kapcsolatos eddigi elképzelései. Mert a pusztá sem pusztá többé. Hogyan is lehetne az, amikor fürdőszobák, villanyvilágításos lakásokban laknak már a hortobágyi állami gazdaság dolgozói közül sokan. Amikor a csárdában lévő Népbolt söntésében Mária Terézia-konyakot iszik munka után a hortobágyi ember. Amikor cirkus és tájszínház szórakoztatja, — hogy a sűrű mozielőadásokról ne is beszéljünk.

Nem a birkapaprikák és a gomolya már a pusztai ember főjeledele, nem is lebecsületes. Iktassuk ide a mátai üzemi konyha egy nap étrendjét: reggelire tejeskávét, ebéd: 7 deois adag húsléves, ugyanakkora adag mákoslaska (mindez két forintért!), estére pedig jó cukros feketekávé és 10 deka szalonna a vacsora.

Telefon köti össze a távol- eső üzemegységeket, az épülő utakon pedig autó fut. Traktorok dübörögnek, köztük ott van már a „Sztalinyc“ a pusztá jövőjét formáló gép.

Emberék, a termő, virágzó Hortobágyot munkáló emberek mindenütt, ahol néhány esztendeje még embernem-járta, kietlen pusztá volt a táj.

Ezt a csodálatos átalakulást mindenkinek látnia kell, hogy megerősödjék benne a nagy igazság: a szocializmus felé haladó ember előtt nincs lehetetlen.

Bravuros szívoperáció a debreceni sebészeti klinikán

Az életmentő orvosi munka egy ragyogó hőstettéről számolhatunk be: a debreceni sebészeti klinika történetében ritka szívoperációval egy szivenszűrt görbeházi fiatal dolgozó parasztnak adták vissza az életét...

Az elmúlt napok egyikén este fél 11-kor mentőautó állt meg a sebészeti klinika kapuja előtt. Göbeházáról jött a kocsis. Két fiatal embert emeltek le róla a mentők, az egyikük kisebb jelentőségű volt a sérülése: üveggel fejbévágták s az üveg szilánkjai felhasogatták a fejbort. A másiknak már halálosnak látszó sebe volt: mély szúrás a bordaközben.

A sebészeti klinika inspekción tanársegéde, dr. Gombkötő Béla azonnal megtette az előkészületeket: nyomban meg kell operálni a súlyosan sebesült fiatal embert. Dr. Székely István asszisztált a súlyosnak ígérkező műtétél.

Bicskával szűrték meg — első rátekintésre ez volt a biztos megállapítás, — de ezen túl már gondot okozott megállapítani azt, hová, meddig hatolt be a kés, hol húzódik a szűrt csatorna.

Tömérdek vért vesztett az egyébként életerősnek látszó fiatal ember. Vérátömlesztést kellett alkalmazni. Mintegy két liter friss vér került a sok vért vesztett, a halál szélén álló szervezetbe. A műtét sokáig tart — ez nyilvánvaló volt már az elején úgyhogy a friss véren kívül még ú. n. „fiziológias folyadékot“ — cukros konyhasós oldatot vitték a sebesült lábán keresztül a szervezetbe a gyengülő szervezet táplálására.

Talán a májba hatolt be a kés — keresték az orvosok a szűrt csatorna útját. Felmetszték a hasüreget, de itt nem találta vért. A szűrés feljebb hatolt.

Az operálókés a mellkas felé fordult. Négy bordát vágtak fel. A szűrt csatorna egészen a szívig vonult. A mellkas megnyitása megmutatta, hogy a gyilkos bicska egészen a szivburokba hatolt. Az orvosok felhívták a szivburok is. Még ezen is keresztül hatolt a bicska. Most már a szívet, a sebesült gyengén dobogó szívet fogták meg az orvosok. A jobb kamrában megtájtálták a kés nyomának a végét...

Ha valakit szíven szúrják, nem a vérzés következtében hal meg, hanem a szív ú. n. tamponadája öl meg. A szív összeszorul, megszűnik dobogni és

a sérült fulladásban hal meg. Ebben az esetben nem következett be a szív-tamponade. Olyan nagy volt a szivburok nyílása, hogy azon keresztül elfolyt a vér...

Valóságilag spriccelt a vér a megsértett szivburokon keresztül az orvosok kezében. Ujjabb és ujjabb vérátömlesztéssel kellett friss vért adni a betegeknek. Egymásután hatan jöttek, hogy vért adjanak az élet-halál szélén lebegő sebesültnek. Utólagra már a műtétnél segédkező egyik fiatal szigorló, Székelyföldi József is vért kellett, hogy adjon. A véradás után tovább segédkezett...

Az állandó vérvesztés miatt nincs más megoldás: össze kell varrni a szívet! — hangzott a lélekzetelállító csendben.

A legnehezebb sebészi munka! A szív állandóan dobog. A mozgó szivbe beleöltetni a fonalat hatalmas feladat.

Es ekkor háromszor egymásután megállt a szív verése... A halál kopogtatott... Közvetlenül a szivbe adott adrenalin-injekciókkal azonban újra és újra megindították az orvosok a szívverést.

Végülre sikerült négy varattal a kamra sebtét bezárni. Összevarrták a szivburokot is s bezárták a mellkast. További vérátömlesztések, hormon- és vitamín-injekciók következtek, majd háromórás kemény munka után a beteg kikerült a műtőből... Életben maradt...

Hősies munkát végeztek az orvosok, de a műtősök is. Munkájuk Iona műtősök munkája is hozzájárult ahhoz, hogy a szivenszűrt ember a bravuros operáció árán életben maradjon.

A debreceni sebészeti klinika történetében ez a második sikeres szívoperáció. Az elsőt évekkel ezelőtt dr. Baecker István magántanár végezte, aki ma az OTI debreceni intézetének sebész-főorvosa.

A fiatal görbeházi dolgozó paraszti életét megmentették a debreceni sebészeti klinika orvosai. Megmentették a termelő munkának és — családjának. Utolsó szava, amikor a műtőbe vitték, az volt: Csak még egyszer láthatnám a kisfiamat...

Azóta már látta is. A kis fiúcska boldogan borult apja kötésekkel borított mellére, a szíve fölé. Oda, ahová két kés hatolt: a gyilkos kés és a gyógyító kés...

Megyeegyházi jegyzőkönyv 1680-ból

Ebben bongészünk először a polgári törvényeszk irományai.

Egész sor kötet más nem tartalmaz, mint a Bihar vármegyében dúlt pestis-járványok halálos áldozatainak a névsorát. A magyarországi egészségügyi viszonyok kutatói számára páratlan hasznos adatokat nyújtanak ezek a kötetek.

Egész sor kötet más nem tartalmaz, mint a Bihar vármegyében dúlt pestis-járványok halálos áldozatainak a névsorát. A magyarországi egészségügyi viszonyok kutatói számára páratlan hasznos adatokat nyújtanak ezek a kötetek.

A kabai pestis

Hogy a „fekete halál“ mennyire megtizedelte ennek a vidéknek lakosságát, legjobban mutatja, ha kiragadunk egy-két számat. Kabai példaul — akkoriban ez a község is Biharhoz tartozott — 1738—39—40-ben,

tenet három év alatt 1447 áldozata volt a pestisnek Berettyó-újfaluban ez alatt a három esztendő alatt 1515 ember halt meg a pestisjárványok következtében.

Boszorkányperek

Vaskos paksaméták következnek a polcokon. Birósági tárgyalások jegyzőkönyvei. Első: r. y. ü. ködik a mai ember, ha elolvassa a bihari boszorkányperek jegyzőkönyveit. Könyves Kálmán után hatszáz évvel meg mindig híjték a boszorkányságban Biharban. A Pályiban lakos Kulcsár Miklósnét el is marasztalják a nyilvánvaló boszorkányság vádjában, mert bizonyítva látja a bíróság, hogy embereket

megnyargalt, ráolvasott és gyógyított. A beszédes bíróság, aktaesomó hálapján a jegyző magának készített kis feljegyzésből kiolvasható, hogy kilenc ülnök halálát kívánta a „boszorkányság“, tizenheten kegyelmessé voltak és csak „torurát“, kínzási rendelték büntetésül a szerencsétlen asszonyok... — Történet pedig mindez 1715 június 27-én.

A hajdú-kerület ládája

A Hajdúság történetének legfontosabb dokumentumai is itt vannak. Még a régi hajdú-kerület ládája is megvan. Ebben őrzik most is a hajdúkra vonatkozó okleveleket, iratokat Bocskay Istvántól kezdve egészen a közelmúltig...

Az írásos emlékeket, okmányokat csakúgy nagy haszonnal forgathatják majd a történet-tudomány művelői mint a régi térképeket. Bihar megye levéltárában fontos rész volt a térképgyűjtemény: 150 sokszázados térkép foglaltatik ebben a ritka gyűjteményben, bihari községek határáról, nagyobb területi egységekről. Különösen a településtörténet művelői számára örvendetes, hogy ez az értékes

anyag ismét hozzáférhetővé vált. De még a laikus is örömmel veszi kezébe ezeket az egykorú térképeket, amelyek közül nem egy valóságos művészi kidolgozás. Így például a Körösszakál Peterd-pusztá nevű határrészének térképe 1793-ból.

„Irat-lift“

Egymásután megyünk végig az emeleteken, meg-megállunk a polcok előtt, amelyekről a történetem tekint le ránk. Hajdú-Bihar multja.

A gondolatok visszazásznak a régmultba.

Elgondolkozásunkból az „irat-lift“ zaja hoz vissza. A korszerű levéltár emeletei között kis lift működik. Most éppen a Román

AMERIKAI BAB-JÁTEKOSOK

A Párisban megjelenő egész sereg amerikai uszagon kívül külön európai kiadásban olyan „szolid“ napilapok is kiadásra kerülnek mint a „New-York Herald Tribune“ és a „New-York Times“ Az USA góbbel-szerű tudniillik nagy süjt hegyének arra, hogy a „Könyvem“ franciákkal megismeressék a Marshall- terv cserényi „áldásait“ és az amerikai életforma „főműhatatlan“ nagyszerűségét.

Az amerikai propagandistáknak azonban nyilván nehéz a feladatuk, minthogy a franciák és a többi nyugateurópai országok népei nem olyan vakok mint hogy azt a tengegeratúji üllemberek szeretnék. Kap is rengeteg tejesmészt az amerikai sajtó ezért az eredménytelen munkáért Az USA góbbel-szerű tudniillik nagy süjt hegyének arra, hogy a „Könyvem“ franciákkal megismeressék a Marshall- terv cserényi „áldásait“ és az amerikai életforma „főműhatatlan“ nagyszerűségét.

Az amerikai propagandistáknak azonban nyilván nehéz a feladatuk, minthogy a franciák és a többi nyugateurópai országok népei nem olyan vakok mint hogy azt a tengegeratúji üllemberek szeretnék. Kap is rengeteg tejesmészt az amerikai sajtó ezért az eredménytelen munkáért Az USA góbbel-szerű tudniillik nagy süjt hegyének arra, hogy a „Könyvem“ franciákkal megismeressék a Marshall- terv cserényi „áldásait“ és az amerikai életforma „főműhatatlan“ nagyszerűségét.

Az amerikai propagandistáknak azonban nyilván nehéz a feladatuk, minthogy a franciák és a többi nyugateurópai országok népei nem olyan vakok mint hogy azt a tengegeratúji üllemberek szeretnék. Kap is rengeteg tejesmészt az amerikai sajtó ezért az eredménytelen munkáért Az USA góbbel-szerű tudniillik nagy süjt hegyének arra, hogy a „Könyvem“ franciákkal megismeressék a Marshall- terv cserényi „áldásait“ és az amerikai életforma „főműhatatlan“ nagyszerűségét.

Az amerikai propagandistáknak azonban nyilván nehéz a feladatuk, minthogy a franciák és a többi nyugateurópai országok népei nem olyan vakok mint hogy azt a tengegeratúji üllemberek szeretnék. Kap is rengeteg tejesmészt az amerikai sajtó ezért az eredménytelen munkáért Az USA góbbel-szerű tudniillik nagy süjt hegyének arra, hogy a „Könyvem“ franciákkal megismeressék a Marshall- terv cserényi „áldásait“ és az amerikai életforma „főműhatatlan“ nagyszerűségét.

Móra Ferencnek és az írása a Horthy-elnomlás egyik szomorú esztendőjében 1923-ban jelent meg. Olyan időkben, amikor a becsülettel dolgozóknak csak gyalázkodás és nyomor járt ki osztályrészül. Nehéz volt ekkor a sorsa az írónak is. Móra Ferenc a realista ábrázolás mestere azonban módot talált arra, hogy burkolatlan is, de megmondja véleményét erről a rendszerről. A novellában zárójelben tett célzása erre vonatkozik: Az 1523-as, évszám, a Werbőczy-féle Tripartitum, a jobbágyok hegyetlen elnyomása, csak egy évszámra 3 esztendővel a mohácsi veszélettől 1923-on Móra Ferenc meglátta, hogy ez a rendszer Magyarországot egy újabb Mohácsé tele sodorja.

Nem emelhetett nyíltan szót, nem írhatta meg az igazságot, de akik nem vesztették el hitüket a napról-napra közelítő szabadságban, azok örömmel és bizakodással olvasták írásait, melyből egészséges életsemélyt áradt.

A „Nagyevők” éies gúnyrajza az 1923-as esztendő uralkodó társadalmáról. Olyan nagyevők ültek akkor a nép nyakán, akik szívesen megették volna a dolgozó nép minden vagyonát, kisívták volna a véréit és megették volna a jövőjét is. De a nép felülkerekedett. Nem ok

Az isten bűnül ne vegye, nem nagyon tudom sajnálni a debreceni nagyevőt, Kerékgyártó Sámuel, aki az újságok szerint a nagyevésbe halt bele a múlt héten. Fogadott, hogy megesszik három tál töltött káposztát. A fogadást meg is nyerte, mert elbánt a három tál töltött káposztákkal, de nem sok hasznát vette, mert a fényes győzelem az asztal alá gurította. Ez a szegény hazánkfia nem szánivaló ember, mert ritka szép halála volt. Nagyon kevés halott dicsekedhet azzal mostanában Ma-

NAGYEVŐK

Írta: Móra Ferenc

gyarországon, hogy ő róla azt állapította meg a halottkém: a halál oka három tál töltött káposzta. Ha ezt lord Curzon megtudja, mindjárt megint megkeményedik a szíve irántunk. Tudja ő azt az angol történelemből, hogy rendben van annak az országának a szénája, ahol ilyen szép halálesetek fordulnak elő. Angliában is akkor volt jó világ, mikor a clarancei herceg egy hordó malváziai borba fullasztotta bele magát. Igaz, hogy nem egészen a maga jószántából, hanem az ura-bátyja, Henrik király parancsolatjára, aki így gondolta legsimábban elintézhetőnek a trónviszályt. (Gondolom, azóta nem kedvelik a trónkövetelők a malvázit.)

A clarancei herceg nevezetes halála révén belekerült a Shakespeare IV. Henrik-ébe, de a debreceni nagyevő fölött nyilván a varjú se károg többet. Neki még annyira se maradt fönn a híre-neve, mint a nagyétkű Kórogyinak, aki legalább a népmondába belekerült. Persze, az közzőra gyümölcsöztette a tudományát s különben is nagyobb tehetség volt, mint a debreceni évis.

Azok is olyan „daliás idők” voltak, mint a mostaniak, mikor Kórogyi Péter víztűz-kedvelt, de leginkább csak kánállal, késselel. Mert nem volt ő valami deli levante, akinek a tettei a Toldi Miklóssal vetekedtek volna, hanem volt igen jámbor kukta a Nagy

Lajos király udvarában, annak azonban igen jeles. Amelyik sült malacra ő ráfogta a fegyverét, abból egy porcogó se maradt meg. De még egy kemenceből rétest is megévevtt rá, egy tarisznya diót is elropogtatott utána, arra leküldött egy csobolyó bort s akkor azt mondta, hogy most már elverte az éhét.

Az udvari apródok sokat élévődtek a nagyétkű kuktaival, hanem a főszakács egyszer megúnta a tudományát. Megjelentette a királynak, hogy nem lehet meggyőzni a Kórogyi étvágyát, se rábízní semmit, mert amit süt-főz, mind maga éli el.

— Nem baj az — nevetett a király —, ennyit csak elbírnék a magyar király udvara.

Gyöngyölete is volt aztán a nagyétkű Kórogyinak egész az olasz hadjárattal, de azt senki se szenvedte meg úgy, mint ő. Bizony, mikor a király is akárhányszor csak úgy a körme közül ebédelt, a kukta se igen terítettek asztalt. Mire Napolyig leérték, csakúgy csöngött már a csontja. Narancsot csak szopogathatott volna, de húsféléhez nem igen jutott az istenadta, ha csak varjút, verebet nem nyilazott. Utoljára pedig azok is kerültek már a magyar tábornak, annyit rógata őket a kukta.

Három hétig tartott már Napoly ostroma, mikor az olaszok követséget küldtek ki Lajoshoz egyezkedés végett. Persze, a szépét válogatták

az úri népeknek, szálfá termetű daliákat, — hadd gondolják a magyarok, hogy csupa ilyenek maradtak odabent is. A maguk fitogtatására vítézi tornát is játszottak a mezőn, dárdát hánytak, kopját törtek, utoljára egy behemót olasz nekiugrott a tábor mellett legeltető maradék gulyának, fölkapta a legerősebb ökröt s odatette Lajos király elé. Azt hitte szegény feje, a magyar király most mingyárt takarodót fuvat ijedtében, de Lajos csak legyintett.

— Ez nem nagy tralla, halod, Nekem a legkisebb kuktam is megessi ezt az ökröt, amit te éppen csak megeme-lintettél. — Az olaszok nevetek a tréfán, de Lackó nádor mingyárt elérte a szót és szalajtotta a csatlókat a nagyétkű Kórogyiért, aki éppen sáskákat szedegetett a mezőn és átkozta az olasz földet, hogy különb húst nem terem.

(Erről a sáskaevő Kórogyiról Istvánffy is megemlékezik a történetében, csak hogy ő a mohácsi Lajos király idejére teszi. De hát egy-két száz esztendőre nem néz az ember a múltban, mikor a jelenben se bizonyos, hogy 1923-e, vagy 1523.)

— Készülj az ebédre, Péter fiam — mondta neki a főszakács —, meg kell mentened a magyar becsületet, meg kell enned az ökröt.

Azt mondta rá Kórogyi Péter, hogy ő arra mindig készen van, csak az ebéd kész legyen. S addig is, míg elké-

szül, megevevtt elüljáróban két kukoricakenyeret. Az olaszok pedig átalakultak ellenőrző-bizottsággá. Ketten kimentek a konyhába, virgyázní, hogy elkészítik az egész ökröt, a többiek meg odaültek a kukta lesni, hogy hová teszi majd azt a tenger húst.

Hát azt nézheték egész estig, ahogy Péter a galléria mögé eresztette az ebédet. Remekelt a főszakács, csinált vagy harminc fogást az ökröből. Sütte peesenyének, főzte becsinálnak, készíttette borsos lével, tárkonyal, tejfőlös mártással, gyömbérrrel, kavarta káposztával, keverte mindenféle fűszerszámmal. Péter pedig ette lélekzet nélkül, az egyik szája végén tömte befelé a húst, a másikon szórta kifelé a csontot s mire az utolsó mocsingot is leküldte a horpaszába, alig látszott ki a csonthegyek közül. Akkor aztán azt mondta nagy alázatosan:

— Tán hozhatnák is már azt az ökröt, mert ez a sok mindenféle elüljáró pász-pász majd el találja venni az étvágyamat!

Az olaszok úgy eltátották a szájukat, hogy majd kiesett rajta a fejük és siettek hazá kinyitni a város kapuit a magyarok előtt. Mert olyan emberekkel nem lehet harcolni, akik egy ültő helyükben úgy megesznek egy ökröt, hogy észre se veszik.

... Mink pedig örüljünk neki, hogy ennyire elkorcsosodtunk és három tál töltött-káposztába belehalunk. Hiszen, ha a régi jó étvágyunk megmaradt volna, már rég megettük volna egymást is. Ugyan ami azt illeti, elég derekas munkát végeztünk mi így is.

Dzsoval a háború előtt ismerkedtem meg. Flátral kutyá volt. Nyelvével a szaladgált Zsoszok, voracsja havas utcáskáto. Ősei nyilván nem dicsekedhetek előkelő származással: Dzsonak rövid és görbe lábú voltak és bizonyos aránytalanul nagy feje. Dzso ha nem is volt szép, de rendkívül hasznos állat volt. Megtanulta az újságot a fogaj között elszállítani az öreg Guegyihez és más ehhez hasonló hasznos dolgokat is művelte.

Eljött a háború, s Dzso gazdájával együtt a Szmo'csik közüli erdőszébe került. Elejné nem értette a háborút, talán még örült is annak, hogy zavarjaltanul futkoshat a fák között és kápirgálhat az avarban.

Aztán egy napon minden meg-rázkódott. A föld az ég felé repült hatalmas göröngyökben. — Dzso gazdája mint a juskó vágódott bele a árba és ez nagyon megijesztette Dzso. Megérezte, hogy valami rettenő dolog történnik. Az emberek az égre néztek. Dzso is feltartotta a fejét. Nem tudta fűrőzötté magát, üvölténi kezdett. Gazdája ekkor már nevetett:

— Mi az barátom megijedtél? Dzso látva gazdája vidám arcát, megnyugodott, sőt örömben még a földet is ütögetni kezdte a farkával. Talán szegycenkezett is! De ekkor ismét elkezdődött a dübörgés. Dzso új határozott rémület fogta el hogy gazdája egyik társának fejéhez kapott.

Szeretett volna elszaladni, de azért csendben feküdt, fejét a földre szorította és szemét le nem vette gazdájáról.

Elszaladni? Dzso nem hitvány. Üvölténi sem fog. Gazdája azt mondta neki: Csönd! Dzso a illg hallhatóan vinnyogott. Megértette, hogy az élet megváltozott: hogy nincs már kicsiny szövege, amelyen aludt és álmodtak a bo'dog-

Ija Ehrenburg:

ság órái amikor olvasó gazdája lába előtt kuporogva, Dzso csodásként álmodott — öregaszony kosarából kihullott kolbászokról, meg nyávogva menekül macskák körül.

Dzso legyőzte magában a félelmet. Bombázók támadtak gránátok robbantak, gépfegyver ropogott kellemetlenül, mintha valaki az ajtón kopogna. Teherautó szalad, aknára és a levegőbe repült. Dzso tudta hogy halál van mindenfelé, az égen és a földön is. De felnézett gazdájára és amikor látta, hogy az nem fél, úgy érezte, neki sem kell félnie. Gazdájának nincs könnyű sora; valószínű-

DZSO

leg neki is kellemesebb lenne könyvet olvasni vagy Tamarával séláni Moszkvában a folyó partján. Ott Dzso időnként megfledkezett gazdájáról. Varjakat hajkurászott, vagy a vele egy utcában lakó szemtelen buldoggal verekedett.

Itt egy lépésre sem maradt el gazdájától. Azzal az egyszerű, mindent elnéző szeretettel szeretettel amelyet az emberek egyszerűen „kutyahűség”-nek hívnak. Gazdája nem egyhamar szokott bele az arconál életbe. Nem félt a haláltól, de félt, hogy nem tud úgy harcolni, mint ahogy kellene, nem találja meg a szavakat ame-

lyeskeket a katonákat tudja lelkesíteni. Könyvember volt és nem közlékeny természet. Tamara is ritkán ért és levelei ridegek voltak. Érezni lehetett belőlük hogy egy-két hét múlva már nem érekezik több levélje tőle.

Lassan Dzso is megváltozott. Most már állandóan gondterhesnek látszott. Hozzászólt a tűzérsegi tűzhöz, megtanult küszni szabad térségen át megbujni gránátjölcsériben. Egyszer a faluban rőt kis kutyá vette reá magát kihívó ugatással. Régebben Dzso nem riadt volna vissza egy kis csepe-patétól, de most jobbbment és még csak vissza sem

nyelvelt az elhangzó sértegetésekre.

Aztán egy napon újabb szomorúság köszöntött rá. Hiába várta nem mentek a faluba a kövér ömágyhoz, aki mindennap játszott vele. Nem tudta, hogy a rémekék ájtörtek a Kruglovohoz vezető útig, csak azt látta, hogy gazdája nem törődik vele. Bűnbánattal fülelt lögátva igyekezett észrevétlen maradni.

A helyze: egyre romlott. Még a telefonösszeköttetés is megszakadt. Pedig a kruglovi út: okvetlenül tűz alá kell venni. Dzso segítte. Addig lábaltankodott gazdája körül amíg az hirtelen gondolattal a fejéhez kapott. — Dzso! kell eltküdeni az üzenettel. Ingekőb! csakhamar álcázó hőkőpeny! mesterkedett össze a kutyá számára, nyáörvére írást költött: Lőszér kifogyóban, 16 óráig kitartunk tüzet a kruglovi úra-bajra a ligettől. Megsimogatta Dzso fejét, aztán rászólt: Szaladj. Dzso nem értette, mi kell tennie. Hú kutyaszemével, melyből szomorúság áradt, egyre csak a gazdáját bámulta. A helyze: egyre romlott. Ekkor támadt gazdájának egy ötlete hogy egy régi újságot nyomjon Dzso fogai közé. Ez minden magyarazatnál többet ért. Dzso nyomban kitalálta hová kell mennie. Görbe kis lábait szaporán szedte. Megindult a falu felé. Cik-cakban kúszott tovább, ahogyan a gazdájával szokta, az utóbbi időben. Hirtelen erős fájdalom érzett. Akná szilánk zúzta szét hátsó lábát. Csak néhány percig feküdt, aztán vinnyogva ismét megindult. Megfeszített erővel kúszott előre, mellőse lábajval kaparva maga alá a havat.

Idejében érkezett. Nem sokkal később megindult a tüzelés a kruglovi útra, a ligetből baira.

A KUTYA

Írta: Nagy Lajos

Bleeky az egy kutya volt a Rózsadombon, a H-utca-ban. Híres volt nemcsak a H-utca-ban, hanem annak egész környékén. Talán azért mert méltón szolgált a gazdáját. Gazdája csak nos vagyonnak örvendett, nem is nagyon régen — jeggyár, föld részvények — azután búslakodott a vagyon miatt, mert hogy kápi. Amikor meg nyugtatólag mondtam, meg kellett autól válnia. Csupán a rózsdombi hátezőbás villája maradt meg a villás öve. zó kis kerttel és a szobákban felhalmozott bútorokkal, perzsa szőnyegekkel, műtárgyakkal, némi ék. szerrrel s effélékkel. Lőcsy úrnak hívják, öreg ember már, eleidegélhet vagyona roncáiból élete végeig, bár szerényen talán azért is mondok el róla egy kis esetet, nem annyira róla, hanem a kutyájáról Bleekyről.

A vagyon hűden elpártolása s az idők nehéz járása nagy visszavonultságra csúszott Lőcsy úrnak. Senki nem érintkezett csak sáttalatta Vigyázní kelleit Bleekyvel. Ő maradt meg Bleekyre, mert szigorúan ariszokrátikus kutya volt. zölte gondjait, aggodalmait és reményeit. Nem adok el többé egy szőnyeget sem világszemlélet, már kolyok már sötétben toltó el, az

A KUTYA

Írta: Nagy Lajos

— mondogatta Bleekynek, kora óta úgy viselkedik, hogy a szegény embereket dühösen megugatta, s a rongyosokat meg is tépázta. Egyszer belekapott a szomtos villa házmesterejének a lábába, máskor a jéghorogó fűnek a kezét marta meg az amúgy is csupa-berb meg ünneplő ruhában is megismerte. A jól ol-tózott urak és hölgyek előtt azonban gyönyörűséggel hompergett meg a földön. Szóval ezöltt szabadon gárdálkodhatott Bleeky de most már — a szomorú demokráciában — fogságra kellett őt vetni, mert nem lehetett elvárni, hogy a hatóságok így intézék el kalandjait. „Maga a jéghorogó Vigyázní voltna jobbn! Miért ingerelte az ebet? Meg Lőcsy úrnak neheze-e esett volna a kártérítéseket és büntetéseket fizetni.

Egyszer aztán elromlott a villány. Azt meg kellett csináltatnia Lőcsy úrnak, aki keveset volt is a pénz a házában. Három óráskút

a bizonyos felszabadítást nem lehetett napokra várni. elment tehát villanyszere-lőház.

Csinos ástall legény volt a villanyserelő segéd, aki csongett a villa kápuján. Már kinyitotta a kaput Lőcsy úr, amikor eszébe jutott Bleeky. Így szólt tehát a segédhez: — Várjon csak, jóember, majd én előre megyek és bezárom a kutyámat a fűrdőszobába mert tudja mostanában kicsit ideges.

— Sejttem — mondta a villanyserelő, nem minden céltudatosság nélkül. — Jésem rem a híret — és kisse odavolt lépett, hogy csakugyan várjon.

Lőcsy úr kinyitotta a lakás ajtaját. Az ajtóból mint a gumilabda pattant elő Bleeky. Egyenesen a villanyserelőnek ugrott, a nyakába vetette magát és örvendő farkcsóválással összeviseza nyitja a kését, majd a hátulso lábaira állva nízelsőn kellelte magát.

— Ez a kutya megörült! — csodálkozott Lőcsy úr. — A villanyserelő elnevelte magát!

— Okos kutya ez, Tudja, hoi kei keresnie a csontot!

Dübörgő gépek sztahanovista emberek a debreceni Textilgyárban

Az első pillanatban a fűsikejtő lármán kívüli nem hall az ember semmit, hosszú időbe telik, míg megszokjuk a hatalmas Zsakar-gépek zenéjét. Bent a teremben a sztahanovista Matika Anna nyolc gépet dolgozik, kövértől, akikből nemsokára új sztahanovisták lesznek, két gépen kezdnek dolgozni, majd három, négy és több gépet „jártnak”.

A debreceni textilgyár ügynevezett „keskeny”, vagyis szűk és címke szűvésre van felszerelve. Másodpercek telnek és előttünk fekszenek a kész címkek. — Elképzélhetetlen gyorsasággal dolgoznak a „fogak”. Nézem a gyár eddigi termékeit.

Múlt nyáron a VIT-re delegált magyar fiatalok jelvényeit mi készítettük — mondja Rossi Pál, technikus, a vállalat vezetője —, majd a Sztálini Műszak idején a dolgozó cépek szeretett vezérének arcképével díszített könyvjelzőket készítettünk.

Finom selemzsalagról a nagy Sztálin néz ránk ez ó határtalanul bölcs mosolyával.

— Most miket készítenek?
— Az állami áruházak részére dolgozunk.

Míg beszélgetünk folyton azon gondolkodom, hogyan tudják olyan másodpernyi pontosággal kiszámítani a szövőnők hogy idejében ott legyen annál a gépnél, amelyikre cserélni kell az orsókat.

Matika Anna a jó szakember hozzáértésével magyaráz:

— Csupán jó időbeosztás és egy kis kez ügyesség kell — mondja. — Nem egyszerre indítjuk el mind a nyolc gépet hanem egymásután. Már most amelyiket elsőnek indítom be, ahhoz lépek ezután és így tovább. Nem öröndöngös mesterség, csak a reakció szerezésére a do gozókkal, de szerencsére saját magát sem tudja meggyőzni arról, hogy a sztahanovista mozgalom sikere nem teljes.

Egy kattanás. — Elszakadt az egyik gépen a fonál.

— Mi lesz most? — kérdeztem magamtól kíváncsian. Vajjon időben mennyi kiesést jelent, míg összeközi Matika Anna a szálakat.

A fonál megköntözése az ügyes „takács” hurokja a leggyengébb munkás idejéből sem vehet el egyetlen percet sem — világosít fel Matika Anna.

Simon Aczáráné egyelőre csak három gépen dolgozik — ahogyan mondja — még csak a sztahanovista iskola előtanfolyamán végzi de már a jövő héten egybe több gépet dolgozik. Aztán még egyet is meg fog venni a sztahanovista teljesítményt.

Mind versenyben állnak a textilgyár dolgozói azok, akik hat esztendővel ezelőtt boldogok voltak ha egy-egy órára leült a munkára, mert elromlottak a gépek. Ma a legtöbb szövő és szövőnő megtanulta a gépek helyes kezelését és egyedül járja le a termet, amelyiken dolgozik.

— Megváltozott itt minden — mondja a textilgyár veteránja, Pánczél bácsi. — A felszabadulás előtt kénszerből dolgoztunk. Utána ezér, mert nem akartunk éhenhalni két évvel ezelőtt úgy látszott hogy az üzemet feloszlatja a textilipari igazgatóság és elszállítja a felszerelést mert a közénk furekodott ellenség megakadályozta a helyes munkamódot a helyes anyag ráfűzéses! dolgoztunk. Mikor aztán közülünk való vezető került az üzem élére, rájöttünk hogy az üzem igenis jó kapcsolású, csak rá kellett ébreszteni munkatársainkat.

7 oldal

Debrecen, 1950 augusztus 27.

hogy a magunkban dolgozunk. A darabbér bevezetése nálunk is olyan meglepetést fog kelteni, mint a többi üzemekben.

— Itt régen, míg a kapitalisták tulajdonában volt a gyár, nem ismertük mi jelent a munkás számára az emberi élet — meséli Rossi vállalatvezető. Ha valaki beteg volt annak sokszor pótolni kellett a mulasztás: tőpénzre nem mertünk jelentkezni félholttan sem hisz az egészségesekek munkája sem volt biztosítva. Csak a meghunyaszkodó talpnyaló munkásokkal érteitek egyet a tulajdonosok, akikről feltételezték, hogy „nem hagyja megáti”, az könyörtelenül kirúgták. Csak a nyit termeltek és abból az árúból, ami nekik óriási profijt eredményezett, vejtünk nem törődött senki, éhbérrel szurták ki a szmükét. Azóta szerencsére megtanultuk, hogy van másféle élet is és ezt ez életet mi meg is tudjuk ma már védeni.

Juhász Edít ifjúmunkás, sztahanovista „jelő” odaszól minkor elhaladunk mellette:

— Bizony, megvédjük a mi kivívott szabadságunkat és igazi lelkesedéssel sietünk a szabadságunkért küzdelemre. Ebben a pillanatban éppen azon gondolkodom, milyen boldogok lehetünk mi, hogy módunk van szerepcsomagjainkkal konkrét tanulókat adunk a koreai szabadsághősöknek, hogy harcoltak magunkévá tesszük hogy ügyünk, amiért harcolnak, nem csupán az ő ügyük, hanem a világ minden békeszerető népének ügye.

Az udvaron és az utcán még sokáig fülemben csengenek a fiatal munkás szavai. Koreai ügye valóban a mi ügyünk is a mi életünk, a mi jövőnk, a mi 5 éves tervünk és további terveink, gyermekeink ügye.

ZSDANOV EMLÉKEZETE

Két évvel ezelőtt, 1948 augusztus 31-én halt meg a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának, a Szovjet Államnak egyik legkiválóbb vezetője, Andrej Alexandrovics Zsdanov.

Zsdanov, a lenini-sztálini politika jellegzetes vezető alakja volt, rendíthetetlenül hitt népében, annak kimeríthetetlen erejében, mely az Októberi Szocialista Forradalomban elsöpörte a cári reakciós burzsoá hatalmat. Milliók szívébe oltotta be ezt a hitét.

Zsdanov nagyszerű szervező volt. Tehetségének minden erejével a Bolsevik Pártot, az egész szovjet népet szolgálta a nagy sztálini tervek megvalósításáért vívott hősi harcban.

Abban az időben, amikor Zsdanov a gorkiji terület vezető pártfunkcionáriusa volt, a régi kereskedő-város Nyiznyij-Novgorod az ország hatalmas ipari központjává alakult át. Itt létesültek és növekedtek nagyvárosok az egész világon ismert gigászi autó- és gépgyárak és más hatalmas ipari üzemek.

A Nagy Honvédő Háború naplójában aranybetűkkel jegyezték fel Leningrád város dolgozóinak dicső hőstetteit, melyeket a Központi Bizottság és a nagy Sztálin utasításai alapján Zsdanov vezetésével hajtottak végre, megvédve a szovjet népet a kedves várost, az Októberi Szocialista Forradalom bölcsőjét.

Tizenöt esztendő a sztahanov-mozgalom Alekszej Sztahánov a munka hőse

Alekszej Sztahánov nevét a földkerekség minden országának dolgozói ismerik. Új utakat nyitott meg a termelőmunka vonalán, s a munkafolyamatok tudományos és gyakorlati kidolgozásával megteremtette azt a páratlan erejű tömegmozgalmat, amelyet a dolgozók sztahanovista mozgalom néven ismernek.

Alekszej Sztahánov 1905-ben született a cári Oroszország lugovói kis falujában. Apja szegényparaszt volt, s így Sztahánovnak tízéves korától keményen dolgoznia kellett. A fiatal Sztahánov első éveit úgy teltek el, mint a cári rabszolgasorsban tartott orosz szegényparasztok többi fiának gyermekkorá. Alig volt tíz éves a fiatal Sztahánov, amikor kitört az első világháború s a cári önkény véres küzdelemben hajszolta a szélhámos orosz népet. A háború harmadik

évének végén 1917-ben a 12 éves Alekszej szemei előtt játszódott le a világtörténelem legnagyobb jelentőségű tömegmozdulása: a Nagy Októberi Szocialista Forradalom.

Alekszej Sztahánov számára is megváltozott az élet. A kommunista dolgozók példája nyomán ezek és milliók ébredtek rá, hogy a „munka becsület és dicsőség dolga”. Ő is megtanulta, hogy nyitva áll előtte és minden dolgozó előtt a műveltség, a tudás útja. Mohó lelkesedéssel kezdett tanulni és dolgozni a szocialista hazáért.

1927-ben Sztahánov a donyci bányába került. Először kocsis volt, majd 1930-ban segédvájár lett, 1933-ban már légkalapácsos vájárként dolgozott. Szabad idejében cél tudatosan tanult, képpezte magát. Elvégezte a középiskolát, majd főiskolára iratkozott be, még a második világháború kitörése előtti időkben mérnöki oklevelet szerzett.

1935-ben született meg és vált testté Sztahánovnak az a gondolata, mely új alapokra fekteti a munkát.

Sztahánov töprengései között rájött, hogy termelékenysége azért csekély, mert sok felesleges munkát végez. Abban az időben egy fejtesen 15-20 vájár dolgozott és a vájár a fejtes mellett maga végezte a colópozt is. Sztahánov három részre osztotta a vájár munkáját, mert a folytonos félbeszakítás sok idővesztést okoz. Javaslatát eleinte nem akarták elfogadni. Végül is 1935 augusztus 30-án 31-ére virradó éjjel Sztahánov két colópozó munkást vett magamellé és úgy szállt le a tárnába. A munkások akkori általános normája 6-7 tonna szén volt egy műszakban. Sztahánov, az akkor tartott nemzetközi ifjúsági nap tiszteletére, ezen az éjszakán 102 tonna szenet termelt ki.

Az eredményből is kitűnik, hogy a hatalmas munkateljesítményt nem a végsőkig megfeszített munka hozta magával, hanem a munkamódot helyes megszervezése. A páratlan teljesítmény híre villámgyorsan járta be a Szovjetuniót, s a szovjet dolgozók milliói követték Sztahánov példáját.

A egyszerű felfedezés, az új lehetőségek feltárása verseny-lázába hozta a Szovjetunió dolgozóit és nemcsak a bányászokat: a kezdeményezés átterjedt más munkaterületekre is. Egy más után tették közzé az addig elképzélhetetlen új, magasba szökő munkaeredményeket.

Sztahánov, mint mérnök, számos új gépeket szerkesztett, melyeknek célja, hogy a munkát minden vonalon eredményesebb tegye, számos eljárást dolgozott ki az akkori új feltárási módjaira.

A mérnöki munkának Sztahánov véleménye szerint az a fő célja, hogy a bányákban teljesen gépekkel pótolják az emberi munkaerőt. Az ügyvezetett bányakombájnok bevezetésével, s az új tökéletes gépek alkalmazásával ezt el is érik. Nincs mesze az az idő, mondotta Sztahánov, mikor a szovjet bányákban olyan fokú lesz a gépesítés, hogy a gépkezelő lesz a főszerep.

Sztahánov élete és munkája példaképpen áll a Szovjetunió dolgozó előtt. Munkássága nyomán valószínűleg meg a Szovjetunió dolgozó Sztálin célkitűzéseit, „a munka termelékenységet oly magas fokra emelni, mely a kapitalista társadalmi rendszerben el sem képzelhető”,

D. DESANTI:

Első találkozásom a bálvánnyal

A kedves Jean-Richard Blochnak köszönhetem első találkozásomat az „ezeregy-éjszaka marsalljával”. Egy ízben mikor a Majestic szálló modern pompás vendéglőjében vesecorátunk azt mondták: „Tito marsall fogadást rendez az iróknagyszuszra érkezett idegenek tiszteletére”. Rám nézett és mosolygott: „Szeretne eljönni? Nos, majd megpróbáljuk vadhogy elrendezni a dolgot: végeredményben én kísérőt is vihetek magammal.” Mosolyával, kedvesével valóban elintézte.

A menet végén áthaladtam a Fehér Palotán. Ez a palota múzeum gyűjtőhelye mindannak, amit Szerbiától Montenegró határáig a feudális urak kastélyaikból átszáhoztak. „Micsoda kiállítás — gondoltam — micsoda pompa és milyen szörnyű rossz ízű!” Nagyon gyorsan elfelejtettem azonban a szörnyeket, az aranyozásokat, de csak Titót láttam.

Ezen az estén kék-piros enyhén egyenruhát horodott Rajta és körülötte minden csillogott a himzsektől és kinttettékektől. Rettenetesen operettszerű. Másnap így emlékeztem ezt mondtam Jean-Richard Blochnak:

Szeretem nagyon a deko. Fácilot, de csak akkor, ha forradalmi munkásmozgalmat lehet mögötte érezni.”

Az választosa, amit mind annyian gondoltunk ami megakadályozott abban, hogy túlságosan kimutassuk meglepetésünket. „Várjunk még nem értjük a dolgokat. Hiszen pillanatnyilag ez a népi demokrátiás ország, bár külsőben zik a tóbbtól, még együttműködik valamennyivel.”

De maradjunk csak Titónál Egyszeren tartva szabályos arát, amelyen leereszkedő engedékeny lélekmólyt, Tito olyan volt, mint az egyetlen fiúgyermek, akít a nővérek nagyménik és anyák untató gyűrűje vesz körül. Lassan, óvatosan lépkedve horodta fejét, húsát. Erdemrendjel csörögtek. Valami nyugtalanító és egyben gyerekes tulajdonság áradt belőle, görgött undorítóvá tette nagymérvű nyilvánvaló hitésége. Az este vége felé aranyórát

húzott ki zsebéből, összehasonította arany kronometrével, majd egy pillantást vetett valaki másnak a karórájára: nem rejteite el édesédeséget, amikor látta, hogy saját két órája egy másodpercre sem tér el egymástól.

Több minisztertől és számos katonatisztól követve, az egybegyűlt iróknak meglehetősen hosszú beszédet tartott arról, hogy Jugoszlávia milyen új tényezőkkel járul a szocializmus ügyéhez. Különösen a gerillák „új sze üeget” hangsúlyozta (pedig még a név is mutatja hogy spanyol eredetű) és — már szánégyvenéve) majd — állandóan vezérekarnak tagjaitól óvzve — egy misztikus fogadta a csoportokat és beszédbe elegyetett a különböző személyiségekkel. A fogadás pompás volt. Az asztalok roskadtak a sok ennyivaló alatt. Tito, mint egy király, bevezet, mozgott mosolygott ívot a minden mozdulatát

úgy kiszámította, mintha felvevő gép előtt állna. Világos, tengeresk szemének hideg pillantása egy percre sem engedte fel. Körén, gondozott kezét állandóan úgy mozgatta, hogy az ujján lévő gyémántot csillogtassa. A gyémánt nagyságát még egy maharadsza felesége is megirigyelhette volna.

Nem látam életének azokait a romantikus tartozásokat, amelyek „emberi vért szűzök a Life olvasóinak szemében, Misa sem jelent meg. Misa kollegám szerint „Tito és egy partizán nő fia. A partizán nővel Tito együtt állt a partizánharok idején egy barlangban. Az ésezőny meghalt s Titóra hagyta a kicsit és egy celluloid lést, amelyel a „morsall a gyerek haját fésűlgette.” „Misa — az új szászrok szerint — annyi idő, mint a titoleta kaland”. Még Tigris, a festők által halhatatlanná tett kutyát sem láttam. Meg kellett elégednem egy jól reprezentáló marsallal, aki velünk még csak nem is csatláttat meg — mint barátai közül egy amerikai riportterrel — két seleminget.

A szerző „Titoék arca és álarc” c. könyvéből.

„Élő víz”

Moskvából jelentik: Alekszej Kozsevnikov szovjet író „Élő víz” című új regénye a természet átalakításának izgalmas témájával foglalkozik. Kozsevnikov e könyvben a hűkassz nép életét mutatja be, amely az orosz néppel elszakíthatatlan barátságban, tevékenyen építi a kommunista társadalmat.

Ezt a kis országot valamikor Dzinglez-Kán hordi pusztították el és tonkeltették az országnak már akkor kiépített csatornázási hálózatát. Így az országból puszták gondozatlan égők lettek és a hűkassz népet leigázták. A szovjet hatalom barátai és segítők kezét nyújtott Hűkasszának. A tavollevő vidék újra születt, bővemedkedett és teljesen megváltozott.

A regény főhőse Lutonyin képzett gazdász, igazi bolsevik, akit a háború után Moskvából „sátyeppes Hűkasszba küldenek. Lutonyint hamarosan egy kérdés valóságos hatalmába keríti: az, hogy hogyan lehetne új életre kelteni a sátyeppet. A lakosok elbeszélése nem sok jót ígér: a csapadekviszonyok nagyon rosszak. Alig esik, a szeltek elhordják a föld termőerejét, a g bona és fű csak gyéren sátyáyn nő.

Lutonyin elhatározta, hogy a Kamovka és Rits folyócskán vízdázást gátat épít és megkezdte az öntözést. Velejezést a szovhoz egész k... A regény nem ró! fantázia, ke, igaz, megtörtént eseményt ír le,

természet átalakításáért meginduló harc az egész népet átfogó mozgalom.

Felépítik a gátat, megkezdik az öntözést és gazdag termést takarítanak be. Lutonyin, a „nagy álmodozó” és a szovhoz kollektívája kétszeres győzelmet arat: legyőzte a szárazságot és ugyanakkor az alkotó munkát akadályozó mardiságot.

Az „Élő víz”-ben az író meggyőzően mutatja be, milyen széles út nyílt meg a Szovjetunióban az ifjúság előtt és milyen szeretettel gondoskodnak az ifjú emberek neveléséről a Bolsevik Párt. A regény az ifjúság és az élet sze otténekek szelleme hajtja át — sok hőse hirtásember, komzomó is a... A regény nem ró! fantázia, ke, igaz, megtörtént eseményt ír le,

Egy régi színház megújulása

Hol van már Lencsés Nagy Bálint a gazdag kulák civis, aki külön jegyet váltott a színházban a kalapjának és a Bánk-Bán előadása közben töltött-káposztát vacsorázott? A mult ködébe veszett már régen, de most a Csokonai Színház államotásának egyéves évfordulóján említsük fel újra őt és a multat is. Nézzünk be a Déri-múzeumba és lapozzunk a debreceni színjátszás történetének sárgult lapjairól...

1798

Hamlet szavait halljuk az első debreceni színpadon. 1798 augusztus 11-én, a mai megyeház helyén lévő „Fehér lo” vendéglő deszkabódéjában hangzik fel színpadon először Debrecenben magyar szó. Lenni vagy nem lenni — szinte halljuk a debreceni Hamlet szavait. Mintha a magyar színjátszás égető kérdéseit dobna mondaiával felszínre. Elég volt már a németnyelvűség, a német színházból... És a magyar színjátszás debreceni pionírjai is a lélet választják és hosszú időre magukra hagyatva a legkeményebb harcot vívják a magyar színjátszásért.

1811

A városban tűzvész pusztít. Leég az is, benne a színház is. De már nem szűnik meg a színjátszás. Új helyen, a mai Kossuth-utca sarkon a csizmadia-színben játszik tovább a társulat. És 1888-ban kimondottan színház céljaira építenek helyiséget a mai Bathhány-utcán a régi Harmincados-községben. Ez is még deszkabódé, de már színház. Mikor elérkezik a szabadságharc, bezárja kapuit. Háborúba mennek a színészek. Fegyverrel harcolnak a szabadságért...

1849

Április 13-án a trónfosztás előestéjén gyulnak ki újra a fények a színpadon. Sebesült honvédek javára rendeznek előadást Jókainé Laborfalvi Róza fellépésével. Aztán a szabadságharc végéig újra csend borul a kulisszák világára. De ahogy telnek az évek, egyre sürűbben hangzik fel a sürgető szó: Állandó közsínházat Debrecennek! A sürgetés elől már nem térhet ki a városi tanács. Eladja a régi színházat, eladja az államzugi legelőt, s azt a földet a felszabadulásig állkos földnek nevezik a színházért áldozni kényszerült fősvény civisek. De meglett a színház. Anekdoták mesélnek az emlékező városi tanácselöljáró: Színház kell? Legyen. És zsebére ütött a dölyfös kulákcivis: „Nem hiányoljuk, — de telik...”

1865

Megnyitja kapuit az új közsínház. Jókainé asszony áll a Sybilla képevel díszített piros bársonyfűgöny előtt. És elhangzik a prólog: „Ünnepségünk léssen örökké ez a nap, mikor megnyitánk Thália debreceni pompázatos csarnokát...” És ettől a naptól kezdve méltó otthonában egyre szebben fejlődik a debreceni színjátszás.

1898

Nagy ünnep van a színházban. A debreceni színjátszás 100 éves évfordulója. A legjobb klasszikusok kerülnek műsorra, hogy utána hosszú időre újra búcsút vegyenek a nyilvánosságtól. És lassan belopakodik a kulisszák közé a nyugati operett

világ hangulata. Elsőnek Offenbach jelentkezik Debrecenben. Őt követi Lehár és Strauss...

1914

A művészi színvonal meredeken zuhan lefelé. És a háború után a Horthy-rezsim alatt még rosszabb a helyzet. A debreceni színházat a tőkés profithajzás kizsákmányolás a fasizmus jármába hajította. Tőkés igazgatók vállalkozásai ronjták napról-napra a jóízlest és csak 1936-ban jön valaki, aki mást, újat, jobbat akar: Horváth Árpád.

1936

Szürke hír jelzi 1936-ban érkezését. Klasszikusokat tűz újra műsorára. Igazgatása alatt művészeileg újra régi fénykorára emlékeztetnek a színház előadásai. De éppen ez a baj Horváth-fasizista országában. A megnevezés, részvételenessé után dolgozni kezd a gyűlölet és Horváth Árpád művészetét áldozó életének nyilas revolvorgolyóvet véget 1944 decemberében a Margit-körúti fogházban.

1945

Csodás rejtett erők szabadulnak fel. Az új magyar színjátszás megteszi az első lépéseket és ezt követi a többi. A Horváth Árpádról elnevezett színész-kolégiumban debreceni dolgozók gyermekei tanulnak és az ő szellemében, a szovjet példakön lelkésülve, folyik már a harc a mi színpadainkon is a szocialista-realizmus megvalósításáért. Az egyéves állami debreceni színháznak is ez szabja meg a jövő útját. Amerre a „Mélyszántás barázdái mutatnak.” Es utat mutatnak a „Hét-köznapi hősei” a névtelen hősök, akikről és akihez szól a színpadról a szó, mely ma ná-

lunk már a valóság tükré. Versenymunka folyik a debreceni színház falai között, mint mindenütt szerte az országban. És újabb és újabb jó munkára hív a szocializmus építése.

Es most befejezésül, beszéljünk a színészekről. Nehéz a feladat és nem is győznénk mindenkit felsorolni. Itt született Ujházi Ede és vele együtt a Nemzeti Színház színpadára jutottak sokan mások: Blaha Lujza, E. Kovács Gyula, Egressy, a későbbiek közül Odry Árpád, Foltényi Vilmos, Csontos Gyula, Rózsahegy Kálmán. Innen indult el az idősebb Latabár Kálmán és a Petőfi verséből jól ismert Megyeri és itt színészkedett 1896-ban Arany János, majd később Petőfi Zoltán is. 1846-ban Prielle Kornélia itt indult el ragyogó színészi pályafutására. De ma is találunk az élvonalbeliek között ismerős debreceni arcokat: Ladányi Ferenc, Horthy Hanna, Mátyás Mária, Neményi Lili, Tolnay Klári, Gözön Gyula, Mészáros Ági valamennyien hazajönnek, ha ellátogatnak a debreceni színház kissé megkopott falai közé.

A Déri-múzeum színészszobájában, a vitrin csak Prielle Kornélia zsebkendőjét őrzik, — de a debreceni dolgozók nem felejtették el senkit a sokak közül, akik az elmúlt 152 év alatt tudásuk legjavával harcoltak a magyar színjátszás ügyéért Debrecenben.

Ma harcunk a szocialista realista színjátszásért folyik. És ebből a harcból ki kell venni részét a debreceni színészeknek is. Vidékre, faluba is elvinni táj-színházval a kultúrát. Nincsenek egyedül munkájukban, mint a régiiek. Utukat megvilágítják a szovjet példák, erős kézzel vezetni őket a Párt.

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

100 éve halt meg Balzac, a nagy realista

A Litteraturnaja Gazeta Marjamov cikkét közli Balzac, a nagy francia író halálának 100. évfordulója alkalmából.

A XIX. században Franciaország burzsoá államként lépett be — írja Marjamov. A burzsoázia diadalt aratott a régi hűbéri rend felett, új rabságba döntötte a barrikád-harcokban vele együtt küzdött kisiparosokat, munkásokat és a maga módján alakította ki a társadalmat. Ebben a burzsoá társadalomban pillantott be — a társadalom létezésének hajnalán — éles pillantással a rendkívül tehetséges író. Olyannak mutatta a burzsoá társadalmat, amilyen az ifjúsága és diadala teljében volt. Ezzel egyben megmutatta halálaitélségét is... Balzac „Emberi színjáték”-ának képei csodálatos illusztrációul szolgálnak a „Kommunista Kiáltvány” elsőpró erejű szavaihoz. Hatalmas arányú az „Emberi színjáték” alakjainak serege. Grandet és Gobseck-szerű apró, de borzalmas uszorosok, Taillefer és Nucingen-féle hatalmas, de nem kevésbbé borzalmas

pénzemberek — a mai Rockefellerek, Rotschildok, Kruppok elődei; szívtelen és züllött karrieristák, mint Rastignac; lábbal taposott tehetőségek, mint Lucien Charbon, a gályarab Vautrin, aki gazdagságra tört...

A történeti igazsághoz való hűség tette Balzacot olyan-ná, amilyennek őt az irodalom őrzi. Könyvei sokkal nagyobb szerkezetű politikai meggyőződésénél és művészi sorsa összehasonlíthatatlanul jelentékenyebb egyéni életénél. Balzac is, mint az emberi gondolat és művészet kincs-tárának minden értéke — az új világhoz tartozik.

A burzsoáziát elretentheti a nagy író könyveinek olvasása. Ezek a művek tükörként mutatják a burzsoázia bomlását, széthullását. Az új világ emberei halálával és szeretettel fordulnak a könyvek felé. Behatolnak a történelembe, hogy világosan lássák a jövőt, tanulmányozzák az ellenséget, hogy pontosabban sujhassanak rá. Végül pedig szeretik a nagy és örök, élő, igaz művészetet és ezért tisztelik Balzacot, aki az „Emberi színjáték” halhatatlan művét emelte.

Ma este 7 órakor megismellik a Janos Vitézt a szabadleri színpadon

Rendkívül érdeklődés előzte meg a „Janos vitéz”-nek a nagy-erdei szabadtéri színpadon való előadását. A pénztéki bemutatón három ezer ember nézte végig, a hatalmas színpadon a palatya-

hely sem maradt üresen. Az előadás, ma este megismellik. A „Janos vitéz” előadásának kértéke ését keddi számunkban adjuk.

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százalékos teljesímenyt ért el. Altában a brigádnak majd minden tagja túlteljesíté normáját.

Jó munkájuk megmutatkozik az aratásnál, csepiésnél is. A szövetkezet ifjúsági alapszervezete minden erőt mozgósít a terménybegyűjtés sikeréért. A pártszervezet segítségével, a jó politikai munkának tudható be az is, hogy az első és második mezeli brigád tagjai az állattenyésztő brigád ifjú tagjaival együtt vállalták, hogy a munkanap beteljesése után még három órát dolgoznak onként az aratásnál.

A szövetkezet valamennyi tagja átérzi, mit kapott a népi demokráciától. Eppen ezért valamennyien lel-

Albánia éremteli napjai

Aranyos színű búza és friss tavaszi növények fényesednek a nap tüzén sárgaribában. A Novosela földművelési szövetkezet tagjai munkába mennek. Szőlő és díszes lelkedést tükröz meg a tekintetük. Aranyos.

Az első és második brigád már reggel hatkor megkezdte munkáját. A dűz termés fölötti örömhöz még az új hozzájárul, hogy Albánia minden vidékén az ő kezét meg elsőnek az ősi búza aratását.

Kenyérgabonát aratnak. A mag alú „Sztanyeo” traktorral szantották fel a földet, a traktor vitte a vetőgépet is. Fáradozásuk gyümölcse: a búza jól fog tüzni.

A felszabadulás előtt Novosela földje Siman Lej és Keenofon Dinj, az urak kezében volt. A fau parasztjai az agák és bejek számára dolgoztak. Akkor valamennyien szenvedtek. Szegénység és azaz járó kenyérgondok gyötörték őket.

Azóta minden megváltozott. A felszabadulás a szegény parasztnak juttatta a földet, azokat tette a föld urává, kik megművelik. Nem sokkal a földreform után megalkult Novoselában a Földművelési Szövetkezet. Az állam segítségével új élet indult a fauban.

A szövetkezeti tagok munkája évről évre több eredményt hoz. Ez lelkeseidük növekedését eredményezi. Egyre nagyobb mértékűt őt a szocialista verseny. A versenyváltásokból különösen kivesszi részét az ifjúság.

Ngjelina Mooka, fiatal parasztlány brigádjának valamennyi tagját egyéni versenyre hívta ki. Vallata a norma túlteljesítését Nagy munkavállalást tett Pandeli Mooka, aki nemrég tért vissza a földéhez a vasútépítés től ahol élmunkás-lejvenyt kapott.

A brigád vándorzászlóját Ngjelina Mooka nyerte el aki 200 százal

Hírek

Továbbra is meleg idő

Az Atlanti-óceán felől betört tengeri léghullámok Franciaországon át nyomulnak előre, megváltoztatva irányukat. Most északi irányban, Skandinávia felé tartanak és ott van hűvösebb idő. Az Alpok és Kárpátok vonalától délre tovább tart a megszáló légáramlás, csendes derült, száraz idővel. Hazánkban pénteken még csak fokozódott a meleg. Ország-szerte 34-35 fokot mértek. Pénteken 36. Kaposvártól 37 fokot mutatott a hőmérő. Éjszaka 15 fok alá sehol sem szállt a hőmérséklet. Sopronból 6 mm csapadék hullását jelentették.

Várható időjárás: Mérsekelt szél kisebb felhővonalások, egy-két helyen főleg nyugaton záporos, zivatar, a meleg idő tovább tart.

Felhívás Előfizetőinkhez!

Lapunk mai számához befizetését a lap mellékelünk. Kérjük azokat, akiknek előfizetése lejárt, hogy az előfizetési díjat ezen befizetési lap felhasználásával a 61.006 számú csekkszámánál befizetjen szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

DEBRECEN Kiadóhivatala.

— Éjszakai ügyeletes gyógy-szertárak augusztus 26-án, szeptember 1-ig: „Petőfi” Vöröshadsereg-útja 4. „Gondviselés”, Petőfi-út 6. „Árpád fejedelem”, János-útja 14.

RÁDIÓMŰSOR. Vasárnap Kossuth-rádió. — 7.10: Jól reggelt! Közben: naptár. — 8: Hírek. 8.30: sziv küldi szívek szívesen. 9: Vidám zenés kalandozás. 10: Egy falu — egy nő. 10.45: Kültügyi negyedóra. 11: Vers eredj, légy osztályharcos. 11.25: Zenés vasárnap délelőtt. 13: Zenés posta. 14.15: Szórakoztató muzika. 15.30: Összemeselés. 16.30: Hanglémez. 16.40: Elbeszélés. 17.10: Könyvről melódták. 17.40: Kincses Kalendárium. 19: Táncczene. 20.25: Táncczene. Közben: 21: Hangképek a vasárnap sportjéről. 21.30: Totóhírek. 21.35: Táncczene folytatása. 22.30: Kadós: II. szimfónia. 23: Szórakoztató hanglemek.

PETŐFI-RÁDIO. 8: Induló. 8.30: Falurádió. 9: Szórakoztató muzika. 9.30: Evangélikus istentisztelet. 10.15: Női szemmel. 10.30: Hanglemek. 11.15: Miska bácsi lemezestádjaja. 11.30: A világtudalom nagyjai: Barbusse. 12: Dohányozás. 13: Ünnepi hanglemek. 14: Táncczene. 14.30: A falu falkyál. 14.50: Hanglémez. 15: Képzés — felelet. 15.20: Engel Iván koncertje. 15.45: Vasárnapi krónika. 16: A Rádió Gyermekszínháza. 16.40: Sziv küldi szívek szívesen. 17: A lélek métréke. 17.40: Táncczene. 18: Híres kacsabőrök. 18.40: Dalok a ma, egy ifjúság. 19: „Színezené”. 19.30: A verbunkos cigány. Zenés rádiója. 20: 20.50: Disztingvált verseny a moszkvai rádió műsorából. 22: Cigányzene. 22.45: Esti dallamok.

— 9 találatos To-To szelvényeidei ne dobd el mert összegyűjtve ezeket vigaszdíjban részesülhetsz.

— **Trafik-ügyelet:** Dohányárások maj ügyeleti rendje: Bernáth Sándorné, Homok-útca 76. Buzi Gábor, Bocskai-ter, Csengery József, Egyetemi klinikák, Dalmi Magda, Wessely-útca 129. Fehérvári. Bőszörményi-út, Fül-dényi Lászlóné, Szabadság-útja, Herjny Pálné, Baranyai-út 42. — **Kapona Sándorné,** Csapó-útca 91. **Etlás Lajos,** Kossuth-útca bódé. **Nagy Bálintné,** Kishegyesi-út. — **Horváth Istvánné,** Vöröshadsereg-útja, dr Nagy Istvánné, Bajcsy-Zsilinszky-útca, Pálly Örkösök, Vöröshadsereg-útja 87. **Rápoli Jánosné,** Csapó-útca 28. **Csibi An-nal,** Nyugati-útca 54. **Szamer Ilona,** Werbőczy-útca 2. **Tamási Zsigmondné,** Tóthfalussy-ter, Veres Mihályné, Széchenyi-útca 50. — **Mátrai Tibor,** Vöröshadsereg-útja, **Bancs Sándorné,** Budai Ezsás-útca 1. **Oáh Lajos,** Hatvan-útca 16. **Szabó Gusztáv,** Péterfia-útca 54. szám.

NAGY KATÓKA

BÁNYAI JÓZSEF

I. hó 26-án tartották a jegyzőket.

NAGY ERZSÉBET

II. UNGVÁRY JÁNOS

szeptember hó 2-án 6 óra-
kor tartják esküvőjüket a
ref. Nagytemplomban.

— **Népművészet augusztus 28-tól** szeptember 3-ig Hétfő: Fejlett babléves, rakott burgonya. — **Kedd:** Savanyú tojásleves, kelkáposzta főzelék feltéttel. — **Szerda:** Paradicsomos főtt tészta. — **Csütörtök:** Bográcsgulyás, gyümölcs. — **Péntek:** Tarhonyaleves rakott káposzta. — **Szombat:** Húsleves tésztaival főtt hús tejfölös ökkel. — **Vasárnap:** Karalébleves, vegyes pörkölt galuskával.

— **A Szovjetunióban járt para-**szkúldöttség tagjainak beszámolója a rádióban. Ma délután 4-5 óráig a Szovjetunióban járt paraszkiöldöttség részéről Dögei Imre a SzÖVOSZ elnöke Csomor János köldkedközségbeli közép-paraszti és Jancsó Mártonné kis-tormási parasztiasszony beszél a Kossuth-rádió hullámhosszán a szovjet kolhozokról és a kolhoz-parasztiok életéről.

— **A Közalkalmazotti Kórus** tagjai hétfőn délután 4 óra-
kor a Széchenyi-útca 20. szám alatti szék-házban igen fontos ügyben jelen-
jenek meg. Kórusunk a Népmű-
velési Minisztérium által rendezendő anketon résztvevő s megje-
lenés kötelező. Előbbség.

— **Óvodai beiratkozások.** Tájé-
koztatójuk közöljük az érdekel-
szülőkkel, hogy az óvodákban a be-
iratkozások szeptember 4-én és
5-én történnek. A beíráshoz zülk-
sleges okmányok: a) születési
anyakönyvi kivonat b) megfelelő
orvosi bizonyítvány a gyermek
teszt és egészségügyi állapotáról.
A gyermekeket (felvehető 3-6
éves korú gyermek) az édesanyja
vigye beírni az óvodába, vagy
olyan felöltött családtag, aki a
gyermek családi és egyéb körül-
melyeire pontos felvilágosítást
tud adni. Bővebb tájkoztatót a
beiratkozások napján az óvoda
vezető-ővönőjéről megkapják a
szülők. Városi tanács oktatási
osztálya.

— **x Tánccafolyam** kezdődik a
MÉMOSZ-ban szeptember 4-én. —
B. Mária Magda táncanító. —
Kossuth-útca 1.

— **Eszenyi László a Rákóczi-**
utcai totónyertes fűszeres, akit
amirégiben letartóztattak cukor-
rejtegetés és paprikahamisítás
miatt, holnap hétfőn délelőtt 11
óra-
kor kerül a bíróság elé. Ügyét
a járásbíróóság tárgyalja.

— **Robbantás.** Felhívom Dobre-
cen lakosságának figyelmét, hogy
folyó hó 30-án — szerdán dé-
lelőtt 12 óra körül a Mezőer-
mozi és a Dobozi-temető közötti
terén helyszíni robbantás lesz. —
A környező házak lakói kb. 500
méter körzetben a jelzett időben
ablakaikat nyissák ki. Tűzszerezés
járőr pk.

— **Az Osztlátsorsjáték** húzásán
kihúzták a következő nyeremé-
nyeket: 200.000 forintot nyert:
14189. 10.000 forintot nyert: 10139
500 forintot nyertek: 25247
30203 36002. 3000 forintot nyer-
tek: 735 1729 37357. 2000 forin-
tot nyertek: 1800 4112 43888
24429 35212 23895 24878 50619
23613 31672. 1000 forintot nyer-
tek: 9257 4143 6838 8201 11848
45899 35687 10023 44751 24722
33380 51623 24871 43458 49944
500 forintot nyertek: 6113, 52329
29918 48038 28640 21025 50957
18648 20449 52665 25739 31416
15593 19936 47710 18638 33866
14717 54951. Azonkívül kihúzták
számos 250 és 400 forintos nyeremé-
nyet. (Minden felvétel nélkül)

Az új tanév hírei

— **A mezőgazdasági techniku-**
mok és gimnáziumok tanévnyitá-
sa október 2-án lesz. A földmű-
velésügyi miniszter felhívja az érde-
kelteket szülőket és tanulókat,
hogy mezőgazdasági technikumok-
on és gimnáziumokon az ünnepé-
lyes tanévnyitás október 2-án
lesz. A kollégiumokba felvett ta-
nulók október 1-én reggel, a be-
járó tanulók pedig október 2-án
reggel jelentkezhetnek az iskola
igazgatójánál.

— **A Szent Anna-útca 17. sz.**
alatti állami általános fiúiskola
igazgatója, mint körzeti tanfo-
lyam-vezető, közli, hogy a Do-
lgozók Általános Iskolái V—
VIII. osztályaira előkészítő telje-
sen ingyenes tanfolyamait a kör-
zeti iskoláiban (Szent Anna-útca
17, Fűvészker-ú. és „Petőfi” ált.
iskolákban) folyó évi szeptem-
berben megnyitják. Jelenkezze-
nek azok a dolgozók, akik a régi
népiskola IV—VI. osztályát si-
kerral elvégezték és 16. életévi-
üket beöltötték. A tanfolyamnak 3
órhónapos tagozata van: a) V—
VI. o. b) VII. o. c) VIII. osz-
tály. A tanítási órákat az esti
órákban tartják. Jelenkezés a
fenti iskolák igazgatói irodájában
hétköznapokon délelőtt 8—1-ig és
délután 4—7 óráig. Jelenkezés-
kor az iskolai bizonyítványt és a
munkaadói igazolványt kell be-
mutatni.

— **A Debreceni Református**
Kollégium tanévnyitó ünnepé-
lye szeptember 2-án, szombaton lesz.
Délután 9 óra-
kor istentisztelet a
Nagytemplomban, az igehirdetést
Péter János püspök végzi. Dél-
után 5 óra-
kor évszázadi ünnepély
az egyes tagozatok iskoláiban.

— **A Hajózási NV** közli,
hogy a Tiszán a csongrád-szegedi
vonalon a technikai okok miatt
ámenetleg leállított személy-
hajózárat az érvényben volt
megrend szerpét megindította.

— **Értékesítő Magyarországon** nö-
vényföldrajzi térképe. Vácrátóton,
egy volt grófi kastélyban van a
Természetvédelmi Park és Botanikai
Kutató Intézet. Ugyancsak
itt talál hajléko: a földművelés-
ügyi minisztérium és a Termé-
szetudományi Múzeum támoga-
tásával rövidesen meginduló nö-
vényföldrajzi szakképző tanfo-
lyam. Az itt kiképzett szakembere-
k fogják elkészíteni Magyar-
ország növényföldrajzi térképét.
Az elkészítendő térkép őriási je-
lentősége abban áll, hogy a jelen-
legi állapotot feltárva — mint
Soó Rezső debreceni egyetemi ta-
nár a tanfolyam megnyitásán
mondott — megmutatja a termé-
szetföldrajzi felismerés szükségét
és lehetőségeit, megjelöli a tan-
folyam javítás, jobbterme-
sítés, hozam-emelés legfőbb módjait
s ezzel hatékonyan szolgálja a
szociális termékgazdálkodás szem-
pontjait.

— **Az ország különböző ré-**
szlein nyolc új iprodai szakiskolát
állít fel a kormányzat az általá-
nos iskola VIII. osztályát elvég-
zett tanulók számára, a felnőttek
számára pedig külön iprodai szak-
iskolák létesítését tervezik. Az
iprodai szakiskola gyors- és gép-
íróképezés iprodai munka ellá-
tására.

— **A Református Kollégium**
leánygimnáziuma értesíti tanulóit,
hogy az évszázadi ünnepély
szombaton ki van függesztve. Tan-
könyvek átvételük.

— **A „Fazekas Mihály” általa-**
nos iskola Szülői Munkaköz-
sége kéri a szülőket, hogy augusztus
28-án, hétfőn délután 6 óra-
kor tanfolyam- és évszázadi megbeszélés-
re jelenjenek meg a Simonyi-
útca 23. szám alatti iskolában. —
Az iskola üttörői ugyancsak
28-án délután 5 óra-
ra csapatgyű-
lésre kivétel nélkül jelenjenek
meg.

— **A „Fazekas Mihály” áll. általa-**
nos iskola dolgozók általános
iskolai tanfolyamát indítja meg
szeptember 1-én. A tanfolyamra
jelentkezni még lehet a vezető-
ségél, Simonyi-útca 23. szám
alatt az általános iskolában.

— **A Péterfia-utcai áll. általa-**
nos fiúiskola Szülői Munkaköz-
sége folyó hó 28-án hétfőn dél-
után 5 óra-
kor szülői értekezletet
tart. Ezután felkérj a szülőket,
hogy a megbeszélésre kerülő
ügyek fontosságára való tekintet-
tel závekedjenek az értekezleten
megjelenni.

— **A Munkaadó-tartalékok Hi-**
vatala 84. számú ipari tanulóisko-
lájá nyomatékosan felszólítja az érde-
kelteket üzemeké-
s munkaadó-
kat, hogy amennyiben az iskola
látogatására kötelezett tanulókat
még nem iratták be, e kötelezett-
ségüknek haladéktalanul tegye-
nek eleget. A beírás utolsó nap-
ja 1950 augusztus 30. A tanulók a
beírás alkalmával személyesen
jelentkezni megjelenni. A javító-
vizsgák időpontja 1950 augusztus
29 és 30-ik napja, délelőtt 9 óra.

Anyakönyvi hírek

Születések. Lantos István MÁV el-
lenor Kerti u. 27. Éva, Hepper Antal
vit rep. osztályvezető Hajdúszoboszló
Antal, Szabó Imre központi járási ve-
zető MÁV Kolónia Iho-ya, Labonez
János MÁV géplakatos Agárdi u. 9.
Éva, Nagy János MÁV oktató Tur-
u. 17. Mária, Csoban István gazd.
Csokonai u. 32. Éva, Nagy Imre MÁV
munkás Balaton u. 36. c. Imre, Kir-
ály Imre gazdálkodo Bank 27. Er-
zebet.

Hazasságok. Győri Gáspár Sas u. 4.
és Csabai Magda Mónus Illés u. 2.
Kokó László egyetemi titkár Bőszö-
menyi út 25. és Nyenyessyán Juliane
Sztálin körú. 78. Wiesner Zoltán
pénzügy. iródtiszt Dobozi u. 6. és
Czegei Lenke Dobozi u. 6. Vigh La-
jos MÁV inkatos Mátyás kir. u. 35.
és Farkas Gizella Mátyás kir. u. 35.
Szakácsi Déva vállalkozó s. Poroszló
u. 79. és Harsz Margit Szege-
u. 23. Rácz Csongor tiszt. Bp. 67. és
Szalay Iona Csapó u. 58. Orbán Sándor
molnár s. Batori u. 4. és Mihályi
Gizella Batori u. 4. Nagy Sándor
gyári munkás H-tvan u. 27. és Ko-
vacs Erzsébet Molnár László cipész s.
Árpád-ter 42. és Nagy Erzsébet Szabó-
badság útja 26. Kőrössi József agro-
nómus Dobozi u. 6. és Töröcsik Teréz
Dobozi u. 6. dr Kormány Zoltán me-
grel bírósági fog. Domokos Lajos u.
11. és Vetro Katalin Nap u. 12. Cseri
Lajos alk. munkás Bajcsy-Zsilinszky-
u. 67. és Nagy Margit Bajcsy-Zsi-
linszky 64. Csáki József lakatos Ma-
gyar u. 8. és Bozse Erzsébet Szepes-
ségi u. 32. Holdas József honvéd sz-
akkazvezető Péterfia u. 58. és Madarász
Iona Monostortpályi u. 70.

Hatalozás. Pankotai Iona 2 hón-
pos Jókai u. 30.

— **Anyá- és csecsemővédelmi**
Intézet létesült Szegeden. Szeged-
en 23 állandójellegű napközi ott-
thon van. A közeljövőben anyá- és
csecsemővédő intézet létesült. Az
intézet felszerelési munkái már a
befejezéshez közelednek.

80 éves pálinkát falazott be egy árurejtegető

Máté Jánosné, Nagybá-
nyai-út 32. szám alatti lakos
lakásán 85 kiló cukrot hal-
mozott fel és másokat is rá-
beszél arra, hogy vásároljanak
cukrot, mert „háború
lesz”. — Szuhányi Ferenc,
XVIII., Ságvári Endre-utca
100. szám alatti lakos, pék-
mester a hatóság által süítés-
re kiutalt lisztkészletből je-
lentős mennyiséget elvont és
azt részben elfekettette, rész-
ben lóvalval megettette. Báty-
ja Szuhányi Mihály, XVIII., Rá-
kóczi-út 66. szám alatti lakos
két zsák lisztet vásárolt és
lóvalval etette meg. Kotyiu-
szky Pál, XVIII., Kisfaludy-
utca 108. szám alatti lakos,
fuvaros két zsák lisztet etet-
telt meg állataival. Bataska
Antal, Lenke-utca 4. szám
alatti lakos, fuvaros ugyan-
csak két zsák lisztet etetett
meg állataival. Jaborek Jó-
zsefné, XVIII., Ady Endre-
u. 16. szám alatti lakos 50 kiló
lisztet etetett meg a disznók-
kal, pincéjében befalazva pe-
dig 80 éves pálinkát találtak,
Ludányi József, XVIII., Rá-
kóczi-út 25. szám alatti koc-
smáros lakásán 25 kiló cukrot
találtak elrejtve. A XVIII.
kerületi rendőrkapitányság a
háborús rémhírtérjesztőket
és áruhalmozókat letartózt-
tatta.

Örízetbe vette a győri rend-
őrség Halmos Alajos volt
csendőrtisztet és nagykeres-
kedőt. A házkutatás során
145 liter zsírt, 5 és fél mázsa
kukoricát, 7 mázsa zabot, 3
máza fűmagot, 30 kiló cuk-
rot, 2 mázsa árpát találtak
nála. Szomszédjánál, Németh
Károly volt nagykereskedő-
nél, aki rokona Halmos Ala-
josnak, 135 liter zsírt talál-
tak.

Tömegszervezeti naplár

KISOSZ hírek — Ma vasárnap a
békénagyfűszeres sorakozás reggel
egygyedre nyolc óra-
kor a KISOSZ
szekáhabban. — 28-án hétfőn du 5
óra-
kor lakareskedő sz. o. gyűlése
áruadatságyben. — Hétfőn, 28-án
du, 4 óra-
kor p. p. lakareskedők ünet
gyűlése ügyben gyűlést tart. — Fel-
hívjuk azokat a kártársakat, akik
hétfő napra jelentkeznek a Rakosi-
per olvasására. Honoson 6 óra-
ra jelenjenek meg. — Hétfőn du, 7 óra-
kor n. p. meglévő értekezlet.

KISOSZ hírek — Felhívjuk azokat
az iparostársakat, hogy azok a vasár-
nap vasárnapra nem kapnak meghí-
vot, ma 8—11 óráig tagkönyvükkel
jelentkezzenek irodánkban. — Felhív-
juk a KISOSZ daadói tagjait, hogy
ma 10 óra-
ra az Arany Bika díz-
teremben jelenjenek meg. — A KISOSZ
szakkazkosztány kedden fel 7 óra-
korral kezdett házasverseny indit, melyre
minden iparos, tekintet nélkül foglalko-
zására, bármilyen. — A KISOSZ
sport szakkosztály felelőse kedden 7
óra-
ra irodánkban fontos ügyben ok-
vetlen jelenjenek meg.

MNDSZ hírek. — MNDSZ területi és
üzemi csoportoknál a jövő héten tag-
gyűlések lesznek. A politikai beszá-
moló a vasárnap délelőtti beszá-
moló után meg az ügyvezető Hé-
tfőn területi ügyvezető értekezletre
jelennek meg az MNDSZ központba a
nyilvántartó könyvet elküld meg nem
hozza be, az illetéket behozza. Az
üzemi csoportok is a havi jelentéseket
hozzák be.

— **Az utcabizalmiak** figyelmeztessék a
háztulajdonosokat, hogy ma, vasár-
nap házaikat lobogozzák ki reggel 7
óra-
ra. — Erteszt tovább a titkárság
az össze-
utca, és többbizalmiakat,
hogy úgy a 26-ára mint a 27-re hirt-
delet vezetőket és taggyűlése elma-
rad. — A vezetőket a taggyűlést pedig
2-án 6 óra-
kor a taggyűlést pedig
3-án délelőtt 9 óra-
kor az előzőleg
hirdetett helyiségben lesz megtartva.

9 oldal
Debrecen, 1950 augusztus 27.

A DOLGOZÓ PARASZT:
tanít,
tájékoztat,
szórakoztat
az én rádióm

NEPRADIO
ÁRA 380.-

OKA-ra, OSZH-ra, részleteire is kapható

